## VANDAAG

- No 1 augustus strenger controle notarissen p.3
- Gebrek voedsel bedreigt flamingo's Bonaire p.3
- Interview met Castillo van Kousa Komun p.5
- Watty Vos: Aruba zuiveren van ongewenste figuren p.11
- Stefan Petterson tekent bij Ajax p.13
- Reorganisatie- commissie PDB opgeheven p.15



WATTY VOS
... zuivering ...

105E JAARGANG — NO.: 112 ZATERDAG 21 MEI 1988

# AMIGOE

Preke

**Aruba is toch geen schuilnaam voor Sicilië?**

## Nieuws in vogelvlucht

PRETORIA — De Zuidafrikaanse zwarte vakbonden zijn boos over de voorgenomen wetswijziging om het arbeidsrecht te reorganiseren. Er werd door Mercedes- werknemers al geprotesteerd tegen de wet. Begin juni komt het Algemene zwarte vakverbond Cosatu met 3 dagen van nationaal protest. Ook in het buitenland is kritiek op het ontwerp dat de "arbeids- relaties " wil regelen. Pretoria ontkent echter dat de vrijheid van vakbonden aan banden wordt gelegd en wijst er op dat discriminatie naar ras, geslacht of godsdienst op de werkplek verbiedt.

*****

TEL AVIV — Israel heeft een VS-verzoek verworpen voor een gezamenlijk onderzoek naar de beschuldigingen over het schenden der mensenrechten van de Palestijnse bevolking. Het voorstel kwam ter sprake op een ontmoeting op hoog niveau in Washington. Het Witte Huis- rapport over de mensenrechten zal dit jaar ongunstig uitvallen voor Israel, zo zei men in de VS. De ZA zwarte leider Motlana van de Burger- associatie Soweto is op uitnodiging van de regering op bezoek in Israel en wil de Palestijnen in bezet gebied ontmoeten. Hij ontmoet zeker Buitenland-minister Peres en bezoekt president Herzog. De relaties tussen Israel en zwart Afrika zijn beter dan zo lijkt. Zo sturen 14 landen die geen relaties hebben met Tel Aviv wel studenten en stagiaires naar Israel zoals Etiopie Congo. President Herzog ontvangt de zwarte studenten dezer dagen tijdens een Afrika- dag.

*****

BUDAPEST — De Hongaarse leider Kadar heeft verdere ingrijpende politieke hervormingen afgewezen op het partij- congres, dat bijeen werd geroepen om de verdere koers te bepalen en waarvan men verwachtte dat men zou gaan hervormen, mede met het oog op het leden- verlies en de steeds stijgende buitenlandse schuld en de daling der levens- standaard. Kadar waarschuwde voor anarchie.

*****

WASHINGTON — VS- Defensie wil het mes gaan zetten in de plannen voor het ruimteschild tegen raketaanvallen alias Star wars. Zo meldt de New York Times. De Star wars-plannen zullen zeker vertraagd worden door die maatregelen.

*****

CANBERRA — Australie stuurde 2 oorlogs- schepen naar Vanuatu, een eilandstaatje in de Stille Oceaan, waar het al enige dagen onrustig is door een machtsstrijd tussen premier Lini en de secretaris der regeringspartij Sope. De fregatten moeten desgewenst de 750 Australische burgers uit Vanuatu evacueren. Ook is een transport- toestel ter beschikking gesteld voor het eventuele vervoer van 50 man oproer- politie. Australie is zich bewust van de banden van Vanuatu met Libie.

*****

ATHENE —Turkije's Buitenland-minister Yilmaz bezoekt maandag met ambtelijke experts Athene voor overleg met zijn Griekse collega Papoulias. Het is voor het eerst sinds 52 dat een Turkse minister van Buitenlandse zaken Griekenland bezoekt. De bedoeling is nadere uitwerking te geven aan het begin van toenadering tussen de premiers Papandreou en Ozal. Beide landen, lid van de NATO, stonden vijandig tegenover elkaar.

*****

AMSTERDAM/NEW YORK—De dollarkoers in Europa trok vrijdag licht aan. De slotkoers in Amsterdam was 1,9075 tegen 1,9045 donderdag. Het herstel wordt toegeschreven aan de toenemende spanning in de Golf omdat volgens Iran de VS steeds meer aan de Iraakse kant staat. De VS- consumenten- prijzen zijn in april met 0,4 % gestegen na een stijging van 0,5 % in maart. Men had dit verwacht. Wall Street dat al geruime tijd in de greep van de angst is voor inflatie en rente- stijging, bleek vrijdag verdeeld bij zeer dunne handel. De Dow Jones index noteerde een licht verlies van 6,13 punten tot 1952,59. Een Newyorkse commissie heeft de bouwbedrijven in NY beschuldigd met de mafia samen te werken om aan opdrachten te komen. De bouwwereld is "verslaafd" aan de mafia- invloed, aldus het rapport. De bouwprijzen worden hoog opgedreven om de mafia te kunnen betalen.

*****

WASHINGTON—De Republikeinen in de VS zijn in verlegenheid gebracht door de beschuldiging dat een naaste adviseur van vice- president Bush betrokken was bij illegale wapen- leveranties aan de contra's welke door de Colombiaanse cocaine-mafia werden gefinancierd. De oorlogs- stemming, waarvan sprake is in de VS, tegen de drugs gaat zich nu keren tegen Bush die presidents- kandidaat wordt van de Republikeinen.

*****

## PARTIJCONFERENTIE DREIGT FLOP TE WORDEN

*Levensomstandigheden Oerals vrouwenkamp aangeklaagd*

# Verzet groeit tegen plannen voor hervorming van Gorbatsjov

**MOSKOU — Het centraal comite van de Communistische partij van de Sovjetunie komt volgende week bijeen om de agenda op te stellen voor de partijconferentie die eind juni in Moskou gehouden wordt. Dit heeft het partijblad Pravda vrijdag gemeld. Op de partijconferentie hoopt Sovjetleider Michail Gorbatsjov steun te krijgen voor nieuwe hervormingen, maar volgens verscheidene partij- functionarissen stuiten de voorbereidingen op veel groeiende verzet bij behoudende stroming in de partij. In een rapport over een vrouwenkamp in de Oeral blijkt dat de situatie daar ten hemel schreiend is en dat de gestraften na drie jaar aan drugs verslaafd raken.**



GORBATSJOV

Volgens een bekendmaking van het Politburo, dat het Centraal comite (het "parlement" van de partij) bijeengeroepen heeft, zal het Centraal comite de voorstellen waarover op de conferentie gesproken zal worden vaststellen. Onder de ideeën waarmee de Sovjetleiding speelt is een voorstel de ambtstermijnen te beperken en een leeftijdsgrens te stellen voor partijfunctionarissen.

### TEGENWERKING

Volgens verscheidene Sovjetfunctionarissen stuit de partijleiding bij de voorbereidingen van de conferentie — de eerste sinds de Tweede Wereldoorlog — op veel tegenwerking van de behoudende vleugel van de partij, die vreest dat de door Gorbatsjov gewenste democratiseringen de Communistische partij van haar macht zullen beroven. Het verzet is zo groot dat sommige aanhangers van Gorbatsjov op uitstel van de conferentie hebben aangedrongen wegens het teleurstellende verloop van de verkiezingen van afgevaardigden voor de conferentie, die nu in alle delen van het land worden gehouden.

"Als de conferentie doorgaat met het soort afgevaardigden die nu door het partijapparaat zijn benoemd, wordt de conferentie een lachertje en komen we nergens", zo zei de hoofdredacteur van een hervormingsgezind blad in Moskou. Volgens de zegslieden heeft de Moskouse partijafdeling verscheidene vooruitstrevende intellectuelen, onder wie de econoom Andrej Noejkin in de filmer Ales Aadamovitsj, die als afgevaardigden waren voorgedragen, weggestemd. In de partijafdeling van de Mgoe, de Moskouse staatsuniversiteit, ging een storm van protesten op toen bleek dat de econoom Gavriil Popov, een van de belangrijkste adviseurs van Gorbatsjov niet op de kandidatenlijst stond. De partijafdeling kreeg uiteindelijk haar zin, maar dat wil nog lang niet zeggen dat Popov een van de twee afgevaardigden van de universiteit zal worden.

### MIDDENKADER

In de provincie lijken de zaken niet veel beter te verlopen voor de hervormings- gezinden. De Pravda meldde vrijdag dat het partij- apparaat van Basjkirie in het Oeral- gebergte een onderminister van Mijnbouw naar de partijconferentie sturen ondanks protesten van mijnwerkers die vinden dat de man onbekwaam is en hun belangen verwaarloost.

"Het middenkamer van de partij voert een verbitterde strijd om ervoor te zorgen dat hun mensen naar de conferentie gaan, mensen die hun belangen vertegenwoordigen", zo zegt een Moskouse intellectueel.

Voor het begin van de verkiezingen gingen geruchten dat de partijleiding de afgevaardigden zelf zou benoemen om te voorkomen dat de tegenstanders van het hervormings- beleid in de partij- bureaucratie de delegaties zouden volstoppen met hun mensen. De selectie van de afgevaardigden werden echter overgelaten aan de lokale partijafdelingen. Dit besluit was een aanwijzing dat Gorbatsjov er voor terugschrikt de democratiseringen van boven op te leggen.

### KRITIEK RAPPORT

Slechts zelden houden langgestraften in het vrouwenstrafkamp 65-15 bij Koejbishev in de Oeral het langer vol dan drie jaar — dan verzinken zij in de plagen van de kolonie — roken, lesbische verhoudingen en verdovende middelen. Kritiek op de toestand in deze kampen verscheen vrijdag in een artikel in het Sovjetblad Sovjetskaja Rossija.

Ook moeders met kleine kinderen moeten dagen werken in ongeventileerde ateliers om naar aan het staatsproduktieplan te voldoen. Vrouwen pogen zo ook geld te krijgen om hun kinderen te helpen, maar worden nooit betaald.

Vorig jaar kwamen honderden vrouwen vrij door een algemene amnestie bij de viering van de zeventig jaar Communistische revolutie, maar het produktieplan bleef gehandhaafd, zodat er tot twaalf uur per dag moest worden gewerkt om daaraan te voldoen, aldus het artikel. De kinderen van de vrouwen worden opgevoed in een aparte afdeling. Er is ook dringend verbetering nodig in de situatie van deze kinderen, aldus de Sovjetminister van Binnenlandse zaken Aleksander Vlasov in een commentaar bij het artikel.

Vorige maand verscheen in een ander blad een artikel, waaruit bleek dat de situatie in strafkampen voor mannen nog schrijnender is.

## Zeven-jarige jongen gedood bij aanrijding

**WILLEMSTAD — Gistermiddag werd ter hoogte van Seru Grandi, nabij Porta Blanku de 7-jarige Lindomar Jansen door een personenauto aangereden. Het jongetje is in het ziekenhuis aan zijn verwondingen overleden. Het slachtoffer was op weg van school naar huis.**

Het vermoeden bestaat dat hij bij het onvoorzichtig oversteken door de auto werd gegrepen. Volgens de bestuurder had deze niet eens de tijd om te reageren. Lindomar Jansen woonde aan Fuik 217 en bezocht de Giovanni school waar hij in de eerste klas zat.

## In "onderstands" zaak arts negen maanden, vijf dagen opgelegd

**ORANJESTAD — De arts H. die verdacht werd van verduistering en vervalsing van documenten in Nederland om onderstand te krijgen werd door de rechter schuldig bevonden en veroordeeld tot negen maanden en vijf dagen gevangenisstraf, met aftrek van voorarrest. Hij werd op 19 maart 1987 aangehouden. De eis van de officier in deze zaak was twee jaar gevangenisstraf.**

## Contra's leven van wortels

**WASHINGTON — De contra's zijn er zo beroerd aan toe dat zij in sommige gevallen boomwortels moeten eten om in leven te blijven.**

Zo meldt Alan Woods, de directeur van het Amerikaanse bureau voor internationale hulpverlening AID. De contra's zitten om hulp te springen, zo getuigde hij voor een senaats- commissie. De hulp in contanten moet wel in Cordoba's worden gegeven, de Nationale munteenheid van Nicaragua. Woods voorziet geweld als er niet snel hulp wordt geboden. Dan gaan de contra's zwerven en komt men in de verleiding om te gaan plunderen en wat dies meer zij.

KOPENHAGEN — De demissionaire conservatieve premier Schluter kreeg de opdracht een nieuwe regering te formeren, 10 dagen na de verkiezingen waarbij de coalitiepartijen als zodanig in zetel- aantal ongewijzigd bleven, maar waarin Schluters eigen partij wel verloor. Men vormt een minderheid met ruim 70 zetels op een totaal van 179.

## *Vrouwelijke substituut officier*



*WILLEMSTAD — Mr G.M. Veen-Jonkhout is na het voltooien van de RAIO-opleiding per 1 januari dit jaar benoemd tot substituut officier van Justitie bij het Gerecht in Eerste Aanleg van de Nederlandse Antillen.*

*Zij is de eerste vrouw in de Nederlandse Antillen die deze functie bekleedt.*

*Gisteren heeft mr Veen-Jonkhout in handen van procureur-generaal mr Robert Pietersz de voorgeschreven eden afgelegd.*

AMSTERDAM — Er zijn vraagtekens over de late alarmering van de politie bij de schilderijen- roof in het Stedelijk museum, De politie kwam pas een half uur na het stil alarm ter plaatse. De Beveiligings- organisatie schijnt in gebreke te zijn geweest. Verder werd eerst gedacht dat er niets was gestolen, pas later bleek dat er een goede deskundige slag was geslagen. Het zijn Anjelieren van Van Gogh, La maison du maitre Adam Billaud a Nevers van Jongkind en Bouteilles et pommes van Cezanne.

## Parijs wil spoed achter evacuatie

**PARAMARIBO — Frankrijk dringt bij Suriname aan op de repatriering van Surinaamse vluchtelingen die in Frans Guyana te St Laurent in kampen zijn ondergebracht. Parijs heeft daar nog meer haast mee gekregen sinds een roof, overval in de buurt van een vluchtelingenkamp, waarbij Surinamers betrokken zouden zijn.**

Dit deelde minister Eddy Sedoc van Buitenlandse zaken mee naar aanleiding van het bezoek van Gordon Lennox, een functionaris van het Hoge commissariaat voor de vluchtelingen in Latijns Amerika. Deze was in Suriname na het advies van de Surinaamse regerings- commissie om de Verenigde Naties om hulp te vragen bij de terugkeer der Surinaamse vluchtelingen. In Suriname wordt ontkend dat een verdrag met betrekking tot de terugkeer van de Surinaamse vuchtelingen in Frans Guyana op stapel zou staan, zoals eerder was gemeld.

## Vier arrestaties in moordzaak Geerman

**WILLEMSTAD — Gisteren zijn in verband met de moord op C. Geerman twee mannen, O.B. en E.C.G., op Aruba aangehouden. De verdachten zijn met de ALM vlucht 874 naar Curaçao overgebracht en overgedragen aan de recherche.**

De recherche van Curaçao had de medewerking van de Arubaanse politie gevraagd, omdat bekend was dat de twee mannen O.B. en E.C.G. naar Aurba waren uitgeweken om mogelijk van daaruit naar Nederland te vertrekken. De mannen werden gezocht in verband met de moord op de 32- jarige Curaçaoenaar Geerman, die in de nacht van donderdag op vrijdag dood werd aangetroffen nabij de vuilnisstortplaats bij Hato. De twee verdachten werden op Aruba aangehouden en met de ALM- vlucht van elf uur 's avonds naar Curaçao overgebracht. Behalve O.B. en E.C.G. zou de politie tevens een zekere H. en een Colombiaan hebben gearresteerd. Het politie- onderzoek is nog steeds in volle gang.

*Bush moet meer van Noriega hebben geweten*

# Ontwerp akkoord VS met Panama klaar

**WASHINGTON/PANAMASTAD — Tussen de Verenigde Staten en Panama is een ontwerp- akkoord bereikt over de naaste toekomst van generaal Manuel Antonio Noriega die als sterke man fungeert. De Amerikaanse onderhandelaar in deze zaak, onder- minister Michael Kozak, is teruggekeerd naar Washington. Het akkoord lijkt af te hangen van het Amerikaanse besluit de economische maatregelen tegen Panama al dan niet te herroepen.**

In Panama en de Verenigde Staten werd verwacht dat dit weekeinde een akkoord zou worden bereikt over het aftreden van generaal Noriega en diens al dan niet tijdelijke vertrek naar het buitenland in afwachting van de terugkeer van de democratie in Panama. Noriega houdt echter vol dat Washington de maatregelen opheft welke tegen Panama werden getroffen om dit land op de knieen te krijgen.

### BUSH TEGEN PARDON

In ruil voor het vertrek van Noriega wil Washington de klachten tegen deze generaal op drugs- gebied inslikken. Niet iedereen is daarmee gelukkig. Zo was al bekend dat men bij Justitie er fel tegenstander van was, maar ook vice- president George Bush is er tegen en zou dit in prive hebben duidelijk gemaakt. In het openbaar heeft hij zich ook uitgesproken tegen een dergelijk eventueel pardon.

Overigens wordt het duidelijker dat Bush al eerder is gewezen op de drugs- rol welke Noriega vervulde. In een civiele procedure welke door het liberale Christic- onderzoeks- instituut is aangespannen verklaarde adviseur Donald Gregg van Bush dat in 1983 de toenmalige Panamese president Ricardo de la Espriella Bush op de hoogte had gebracht van het feit dat Noriega werd beschuldigd van betrokkenheid met drugszaken. De Panamese president had er toen wel meteen aan toegevoegd dat de beschuldigingen ongegrond leken te zijn.

### 2GETUIGEN ZWIJGEN LIEVER

Twee jaar later, aldus de adviseur, had hij nog eens twee memo's voor Bush opgesteld over de relatie Noriega en drugs. Hij maakte de indhoud daarvan op de zitting niet openbaar. In 1985 zou de toenmalige Amerikaanse ambassadeur in Panama Edward Everitt Briggs de kwestie ook bij Bush hebben aangekaart, maar Briggs beriep zich voor de rechtbank op zijn beroeps- geheim als ex-ambassadeur. Een andere getuige beriep zich ook al op zijn recht om te getuigen.

Het Christic instituut heeft een claim van 24 miljoen dollar ingediend tegen onder meer degenen die betrokken blijken te zijn bij het Irangate- schandaal, waarbij winst uit geheime wapen- verkopen aan Iran voor verboden wapenhulp aan de contra's is gebruikt. Onder meer beschuldigt men mensen als Oliver North van criminele samenwerking.

*Ook elders in India bloedbad na omstreden burgemeesterskeuze*

# Geweld Sikhs houdt aan Punjab: bommen op marktplein ontploft

**AMRITSAR / NEW DELHI — In Pathankot in de Indische deelstaat Punjab zijn vrijdag op een drukke markt enkele bommen ontploft. Minstens tien mensen kwamen om het leven en zeker veertig personen liepen verwondingen op. Volgens het persbureau PTI explodeerde een onbekend aantal bommen op de markt vlakbij het Centraal station van de stad, 125 kilometer ten noorden van Amritsar.**

Sikh- terroristen vermoorden in de nacht van donderdag op vrijdag in verschillende aanvallen verspreid over de deelstaat 24 mensen. Het aantal slachtoffers van geweld van extremistische Sikhs tegen burgers is inmiddels opgelopen tot 138 in vijf dagen. Zo heeft de politie meegedeeld. Dit jaar zijn al zeker 1.135 doden gevallen in de campagne voor autonomie van de Sikhs. Vorig jaar waren het er 1.250.

Extremistische Sikhs voeren campagne voor een eigen land met de naam Khalistan (Het land der zuiveren). Eerder deze maand verschanste een groep van hen zich in de Gouden tempel in Amritsar, het religieuze centrum van de Sikhs. Deze belegering eindigde woensdag toen 45 bezetters zich overgaven aan een sterke troepenmacht van het Indische leger die een ring om de tempel gelegd had. Er waren toen al zeker 45 Sikhs doodgeschoten. Volgens de politie willen de extremisten met de moorden aantonen dat de omsingeling en de val van de Gouden tempel hun kracht geenszins heeft aangetast.

Bij rellen tussen Islamieten en Hindu's naar aanleiding van een omstreden burgemeesters- verkiezing zijn zeker negentien mensen omgekomen. Dat gebeurde in de Westindische stad Aurangabad, zo heeft de politie vrijdag meegedeeld.

De rellen in de stad met driehonderdduizend inwoners, van wie een kwart Islamiet is, braken dinsdag uit nadat een rechter tot uitstel had besloten in een zaak waarin om de annulering van een burgemeesters- verkiezing was verzocht. Aurangabad ligt op 270 km ten oosten van Bombay.

Toen bekend werd dat er geen uitspraak gedaan zou worden, verloren honderden mensen die zich bij het gerechtsgebouw verzameld hadden, hun zelfbeheersing. De rechtszaak was aangespannen door Hindu Shiv Sena, een rechts georienteerde Hindupartij (die als devies heeft: India voor de Hindu's) die bij de gemeenteraads- verkiezingen in april 27 van de 60 zetels veroverde en de grootste fractie in de gemeenteraad kreeg. De bijeenkomst waarin de nieuwe burgemeester gekozen werd, boycotte Hindu Shiv Sena. Zo kon de kandidaat van de Congress-I- partij van premier Rajiv Gandhi tot burgemeester van Aurangabad gekozen worden.

# MENSEN



WATTY CHAI, directeur van het Arubaanse Toeristenbureau in New York, behoorde ook tot de personen die dit jaar een koninklijke onderscheiding kregen. Op de foto krijgt Chai de medaille opgespeld door de Nederlandse consul generaal Tieleman, in New York.

* * * * *

De Amerikaanse zanger JAMES BROWN, die vorige week in staat van beschuldiging werd gesteld wegens poging tot moord op zijn vrouw, is deze week opnieuw aangehouden voor overtreding van de vuurwapenwet. De zanger, die wordt beschouwd als 'de grootvader' van de soulmuziek in de VS, wordt verdacht van verzet tegen de politie en bezit van een revolver die in de kofferruimte van zijn auto lag en waarvoor hij geen vergunning heeft. Volgens de sherrif van Aiken County in South Carolina, waar James Brown woont met zijn vrouw Adrienne, vond men in de auto van de zanger ook 7 gram van het verdovende middel PCP. Brown is na zijn aanhouding opgesloten in het plaatselijk huis van bewaring, in afwachting van eventuele invrijheid- stelling. Op 4 april werd de zanger beschuldigd van een poging om zijn echtgenote te doden en voorwaardelijk vrijgelaten.

* * * * *

De OLIFANTEN in Tanzania dreigen uit te sterven, als niet op korte termijn actie wordt ondernomen tegen de illegale jacht op deze dieren. Deze mening verkondigt een Britse deskundige, in een onlangs gepubliceerd rapport. Volgens Ian Douglas Hamilton is het aantal olifanten in Tanzania de afgelopen tien jaar met ongeveer de helft teruggelopen tot circa 77.000. De situatie in Kenia en Uganda is niet veel beter, aldus de deskundige. Functionarissen van de dierenbescherming in Tanzania geven toe dat het stropen van olifanten op grote schaal voorkomt. Volgens hen beschikt de regering niet over voldoende middelen om hiertegen effectieve maatregelen te nemen. Onafhankelijke deskundigen voegen hieraantoe dat het falen van de strijd tegen de stropers zijn oorzaak ook vindt in grootscheepse omkoping en corruptie. Vorige maand is een Tanzaniaans parlementslid veroordeeld tot negen jaar gevangenis- straf. In zijn dienstauto waren 105 olifantshuiden aangetroffen.

* * * * *

In de maand mei is in de Thailandse hoofdstad, Bangkok, een BAR opengegaan waar men kan drinken en dansen onder een 4 meter hoog portret van Adolf Hitler. De muren van het nieuwe lokaal worden verlucht met tonelen uit het nazi- leven, het hakenkruis en souvenirs van de SS en de Gestapo. "Ik kom hier om een beetje geluk te vinden", vertelde een luchtmachtkadet van een jaar of twintig, wat de gemiddelde leeftijd van de stamgasten is. De kadet weet niet veel meer van Hitler dan dat hij 'afschuwelijke dingen heeft gedaan. Hij bewondert hem ook een beetje omdat hij machtig was. Een Britse inwoner van Bangkok is eens gaan kijken en heeft gezegd dat men de bar wat hem betreft moet sluiten. Hij vindt hem een ophemeling van iets dat volkomen verwerpelijk is. Men zou jonge Thailandezen niet mogen bijbrengen dat Hitler een aangename achtergrond voor het heffen van een glas vormt. De eigenaar van de bar, Aor Sarayuk, zegt dat het nazi- decor alleen maar een middel is om klanten te trekken in de nachtclub-oorlog die nu eenmaal in Bangkok woedt. Thailand was in de tweede wereldoorlog bondgenoot van Japan.

* * * * *

Een 72-jarige Amerikaanse, Adriana Lohmann, die in de BADKUIP was gevallen en niet meer omhoog kon komen, is twee weken later door de politie gered. Buren hadden haar vermissing aangegeven. De vrouw werd in het Midway- ziekenhuis van Los Angeles opgenomen, maar zij maakt het goed. Politie woordvoerder Al Pesanti zei dat het feit dat de vrouw gezet is, haar heeft geholpen het avontuur te overleven. "Water had zij ook in de buurt," voegde hij er aan toe. Veel langer had het echter niet moeten duren, want dan zou zij volgens hem minstens aan kou zijn doodgegaan.

* * * * *

**BIOSCOPEN**
GOLDEN DRIVE-IN
**zaterdag en zondag**
21.00 uur *The Last Emperor* (ƒ 5.- p.p.);
24.00 uur *Hell Raiser* (18 jr., ƒ 5.- p.p.).

**TELECURAÇAO**
ZATERDAG: 16.30 Spotlight on Sports; 17.30 Telefiesta ku Tante Irma i Tante Shirley; 18.30 Studiosport; 19.30 Panoramiek; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Carrousel ku Gonzalo Cuales; 21.30 Estreno; 22.00 Wega di Number; 22.10 vervolg Estreno; 23.00 Sluiting.

ZONDAG: 16.45 Sena di Señor; 17.00 Sala di konsierto; 17.45 Wega di Number; 18.00 Telepatria ku Chin Behilia; 19.00 Alf; 19.30 Moda ku Mylene; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Shete dia; 21.00 Dynasty; 22.00 Rags Riches; 23.00 Sluiting.
**(wijzigingen voorbehouden)**



Volgens traditie komt de voorzitter van alle JAYCEES organisaties ter wereld, senator Jenniffer Yu, naar Curaçao voor een werkbezoek. Jennifer Yu zal op 22 mei aankomen en gedurende twee dagen besprekingen voeren met leden van de Jaycees alhier. Yu werd vorig jaar in Nederland tot voorzitter van de wereld organisatie gekozen en is in de geschiedenis van de Jacees de eerste vrouw die deze positie bekleedt. De besprekingen op Curaçao zullen betrekking hebben op de ontwikkeling van de Jaycees in het algemeen en de ontwikkeling van deze organisatie op de Nederlandse Antillen in het bijzonder. Zij vertrekt op 24 mei weer naar Trinidad.



## AGENDA CURAÇAO

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
**21 mei 1988 vanaf 08.00 uur t/m 23 mei 1988 om 07.00 uur.**
Dokter Guerrero, Spreekkamer: Sentro Mediko Mariepompoen, tel.: 615265 - 615044; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 74279 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Winklaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero-Bakmeyer)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
**20 mei 1988 vanaf 17.00 uur t/m 23 mei 1988 om 07.00 uur**
Dokter Swart, Spreekkamer van Leeuwenhoekstraat, tel.: 624443 - 624113; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 82367 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo, mevr. Soliana-Tjin, Heerenveen, Nivillac, mevr. Rosales-Concession, mevr. Pablo en Elhage)

DERDE DISTRICT BANDABAO
**20 mei 1988 vanaf 17.00 uur t/m 23 mei 1988 om 07.00 uur.**
Dokter Vonhogen, Spreekkamer: Sentro Mediko Barber, tel.: 641658/641605; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 75761 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Lucasius en Spong).

* * * * *

**NACHTDIENST ARTSEN: Patiënten van de artsen van Bandabao (3e distrikt) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren.**
**De patiënten van de andere medische distrikten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.**

* * * * *

THORAX CENTER (Jan Noorduynweg naast UNA, tel.: 85544): openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: 85917.

* * * * *

WIT GELE KRUIS PRINSES MARGRIET (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947/81078; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; na 17.00 uur kunt u de zuster van de wacht bellen: zuster Chapman, tel.: 370025, pageboy 027-360.

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

* * * * *

NEUTRALE WIJKVERPLEGING (voorheen Wijkverpleging Curaçao): Kantoor Scharlooweg 110, tel.: 612040; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-18.00 uur; de wacht heeft zuster Panneflek, tel.: 671505.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

* * * * *

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU: voor meer informatie kunt u de volgende nummers bellen: 75628, 672289 en 55504.

* * * * *

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00/14.00-18.00 uur, tel.: 54300.

* * * * *

BOTICA BANDABAO: dagelijks geopend van 08.00-19.00 uur.

BOTICA'S (nachtdienst)
**Zat.: Otrobanda:** Goede Hoop, Jan Noorduynweg 15, tel.: 82857.
**Punda:** Vredenberg, Socratesstraat 3, tel.: 613300.
**Zon.: Otrobanda:** Paradeis, F.D. Rooseveltweg 46B, tel.: 89676.
**Punda:** Sta. Rosa, Winkelcentrum Bloempot, tel.: 77675.

* * * * *

VERLOF BEGRAFENIS
21 mei: E.F. de Camps, Mahumaweg 35.
22 mei: M.V. Meyer, Kaya Wawa Scholtz 1.

DIVERSEN
ANTILLIAANSE GNOSTISCHE BEWEGING
**Brievengat:** iedere maandag- en woensdagavond om 19.30 uur te Jirajaraweg 8, Centrum Devi Kundalini.
iedere woensdag- en vrijdagavond om 19.30 uur te **Openbare Basisschool Brievengat.**
**Bandabao:** iedere donderdagavond 19.30 uur gebouw Credit Union San Pedro
**Kanga:** iedere woensdag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Centrum Abraham achter Kooyman.
**Santa Rosa:** iedere maandag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Aloëstraat 12.

TENTOONSTELLING
CURAÇAOSCH MUSEUM (Van Leeuwenhoekstraat z/n): openingstijden dinsdag t/m zaterdag van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; zondag van 10.00-16.00 uur; maandag gesloten.

**t/m 5 juni** Expositie van tekeningen van Eppo Doeve.

**ZONDAG**
DIVERSEN

POMPSTATIONS
**open van 08.00-15.30 uur:**
Frederik - Saliña, Curoil - Biesheuvel, Curoil - Cas Chiquito, Isa - Plantersrust, Scheidlaar - Mundo Nobo, Vanddis NV - Marie Pampun, De Haseth - Parera, Nieuw - St. Domingoweg, Perry - Grand Central, Schotborgh - Cas Cora.

SOIRE
20.00 uur in het buurtcentrum Janwe met optreden van St. Vincentius Harmonie.

* * * * *

**MAANDAG**
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP
09.00-18.00 uur "Carla Costa".

* * * * *

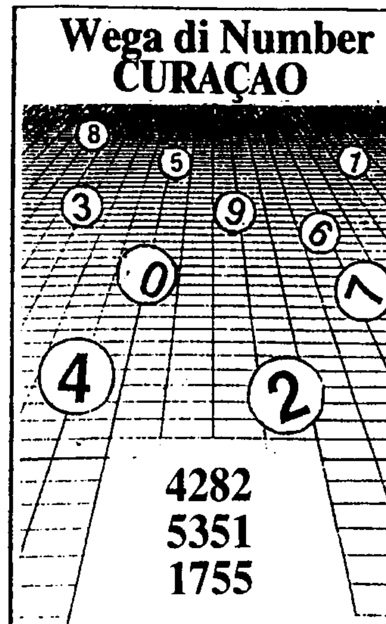
**KERKDIENSTEN**
KLOOSTER ALVERNA (Gouv. van Lansbergeweg): zon.: 10.00 uur hoogmis (Ned.).
BARBER (H. Joseph): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 09.00 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zon.: 10.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 en 19.00 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00, 17.00 (Spaans) en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van Berg Carmel): zat.; 19.30 uur; zon.: 09.00 (Ned.) en 18.00 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Raad): zon.: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 18.00 uur; zon.: 08.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned.).
KORAAL SPECHT (Goede Herder): zat.: 19.00 uur; zon.: 11.00 en 18.00 uur.
MONTAÑA (H. Dominicus): zon.: 05.15, 08.30 en 19.00 uur.
OTROBANDA:
(Santa Ana): zat.: 19.30 uur; zon.: 08.00 en 19.00 uur
(Santa Famia): zon.: 06.00, 09.00, 11.00 (Engels) en 19.00 uur.
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
SANTA MARIA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.00, 09.00 en 18.30 uur.
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 uur; zon.: 20.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00 uur.
SOTO: zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagracia): zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.00, 10.00 (charismatica) en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): zat.: 18.00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
TERA KORA: zon.: 18.00 uur.
WESTPUNT: (H. Petrus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johannes): zon.: 10.00 uur.
WISHI (H. Teresita): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 18.00 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): zat.: 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.

* * * * *

**PROTESTANTSE KERKDIENSTEN**
VERENIGING PROTESTANTSE GEMEENTEN
FORTKERK: 19.00 uur ds N. Smith.
EBENEZER CHURCH: 09.30 uur ds N. Smith (HC).
EMMAKERK: 09.30 uur ds H.B. v.d. Steen.

* * * * *

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENTE MORAVIAN CHURCH
**Goeroeboeroeweg, Mundo Nobo)**
zaterdagavond 19.00 uur zangdienst.
zondagmorgen (Pinksteren) 09.30 uur bevestigings- dienst; 19.00 H. Avondmaal.
**Emmy Berthold Kleuterschool, Suffisant)**
geen dienst.





AMIGOE Tel: 672000

**UITGEVERIJ AMIGOE NV**
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv

**CURAÇAO**
Centrale (alle afdelingen)
672000
**Directie:**
Ingrid de Maayer-Hollander
Antillean News Holding NV
**Hoofdredactie:**
Ard Hoivers (hoofdredacteur)
Hanneke van Kouwen (wnd. hoofdredactrice)
**Overige leden Redactie:**
Toon van Dongen, Yvonne van Es, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol, sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).
**ADVERTENTIE-AFDELING**
Acquisitie:
Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór vier uur binnen zijn of op dezelfde dag vóór tien uur.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

**UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA**
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
**Directeur-Hoofdredacteur:**
Jos van der Schoot.
**Redactie:** Ramiro Tromp, Anna Tromp- Van der Schoot, Djisbie Franken (fotograaf).
**Advertentie-afdeling:** Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

**BONAIRE**
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

**SINT MAARTEN**
Correspondent:
Gerard van Veen, Postbox 118, tel.: 873859 (Franse kant).
Abonnement en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel.: 23919.

**SABA:**
Correspondente:
Ruth Hassell, tel.: 2299.

**ST. EUSTATIUS:**
Vertegenwoordigster / Correspondente:
Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

**HILVERSUM**
CORRESPONDENTEN
Jos de Poo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

**Persagentschappen: ANP en AP.**
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabant Pers.

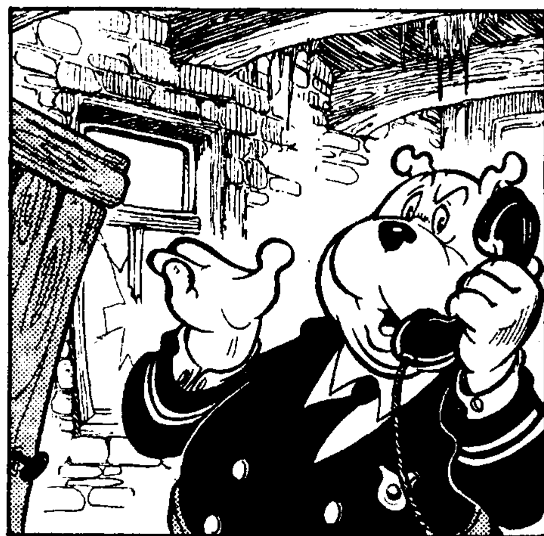
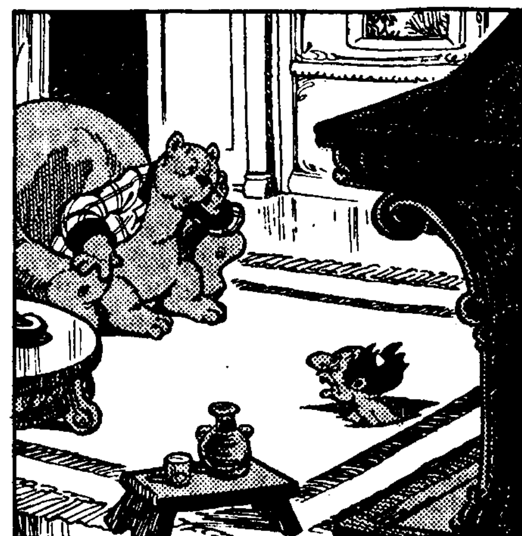
**DRUKKERIJ:** Rotaprint NV
**DISTRIBUTIE** (abonnementen):
**Curaçao:** Districo NV, **tel.: 370503, 370504 en 370304.**
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
**Aruba:** Nassaustraat 110, tel.: 24333.
**Bonaire (abonnementen en incasso):** mv. A. Wong-Loi-Sing, Noord Saliña.

**Losse nummers 60 cent:**
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen **vijftien gulden per maand.**

**Buiten Antillen (Nederland):**
NAƒ.80,15 per maand (luchtpost) of NAƒ.24,- per maand (zeepost) jaarlijks vooruit te betalen.

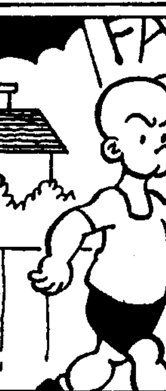

## Heer Bommel en het wroeg-wezen

door Maarten Toonder

1601 — Het zou mij te ver voeren om de loopbaan van heer Bommel als hoofdambtenaar bij het Bureau voor Huisvesting op de voet te volgen. Maar dat hij zeer hard werkte staat vast en het is merkwaardig wat een heer van zijn stand allemaal kon volbrengen wanneer er een wroeg-wezen aan te pas komt. Zo was bijvoorbeeld burgemeester Dickerdack uit zijn raadhuis gestoten en huisde nu in een oude schuur waar hij moeizaam trachtte het bestuur van de gemeente Rommeldam op gang te houden. Doch reeds na enkele uren ontbood hij de heer Dorknoper. "Het gaat niet!" sprak hij verbitterd. "Hier kan ik geen hooggeplaatste lieden ontvangen of besprekingen voeren. En de raads- zittingen lijken hier in het hooi weer op bijeenkomsten van schaapherders! Wat moeten we doen, Dorknoper?" "Bel de politie op!" stelde de ambtenaar eerste klasse voor. "Dit kan niet kunnen. Er moet ergens een leemte zijn". Dickerdack gehoorzaamde, maar helaas, dat gaf geen uitkomst. "Ik hok hier zelf in een onbewoonbaar verklaarde woning!" verklaarde de commissaris. "Bommel heeft alle mogelijke volmachten, zodat ik hem nog moet helpen ook! In mijn goede politiebureau is een jeugdhotel gevestigd, en ik vraag me af, waar het met de stad heen moet!" Intussen zat heer Bommel op dat moment zeer vermoeid in de grote zaal van slot Bommelstein tegenover het wroeg-wezen. "Wat zit je daar?" vroeg het vervelende ventje. "Je hebt opgeschept, dat je alles in orde zou maken, en je hebt veel gedaan. Dat geef ik toe. Maar zo lang je niet voor de laatste twaalf woningen hebt gezorgd, blijft het opschepperij".

HENRY ® By Dick Hodgins





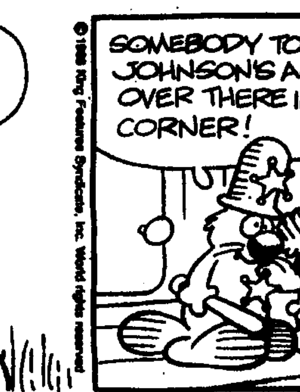




BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson



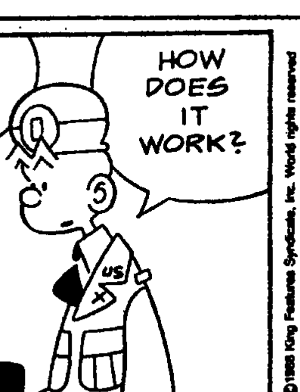


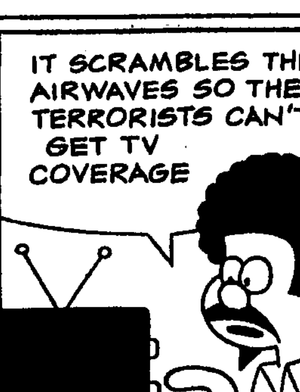


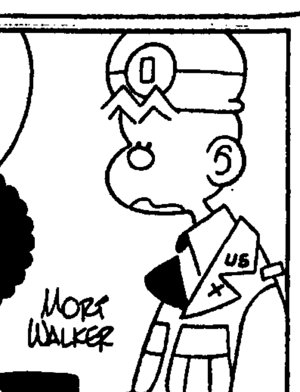



BEETLE BAILEY ® By Mort Walker



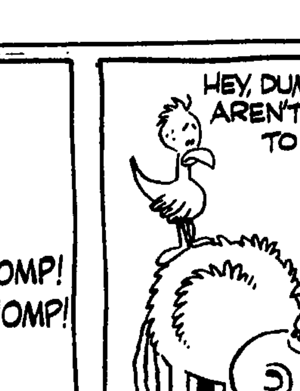
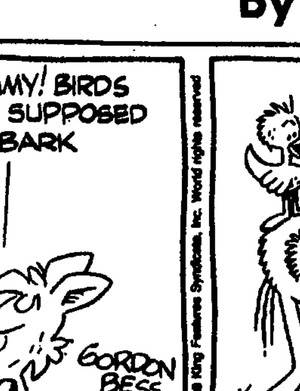






REDEYE ® By Gordon Bess







*Rotary benadert Venezolaanse regering voor behoud*

# Gebrek voedsel bedreigt flamingo's

**WILLEMSTAD — De flamingo's van Bonaire worden met uitsterven bedreigd. De voedsel-plaatsen van deze dieren in Venezuela, die niet alleen van het reservaat in Bonaire afhankelijk zijn, maar dagelijks naar Venezuela vliegen om voedsel te halen, worden door de toenemende kustontwikkeling verstoord. De situatie is zo urgent geworden, dat de Rotary Club op de onlangs gehouden internationale conferentie in Aruba verschillende resoluties heeft aangenomen. Daarin is bepaald, dat de service club zich zal inzetten voor het behoud van de voedings- gebieden in Venezuela. Dit ter voorkoming van het algehele uitsterven van deze vogelsoort in het hele Zuidcaribische gebied.**

De Venezolaanse Rotary heeft op de conferentie die vorige week in Aruba heeft plaatsgevonden, toegezegd een milieu- commissie te zullen oprichten, die het flamingo-probleem zal aanpakken. Het initiatief voor dit project is afkomstig van dr Walter Bakhuis die binnen de Rotary Club Curçao belast is met milieuzaken. Bakhuis: "Om de flamingo in het Zuidcaribische gebied te redden, moet de Venezolaanse regering een aantal beschermings- maatregelen nemen. Zo moeten er meer reservaten voor deze vogels komen. Het instellen van reservaten heeft echter geen enkele zin, als daar ook geen bewaking aanwezig is, die ervoor zorgt dat deze schuwe dieren niet gestoord worden. Met name Lake Piritu, de voornaamste voedingsplaats van de flamingo, moet een reservaat worden. Langs dit meer is momenteel een snelweg in aanbouw, die veel schade kan veroorzaken. Het lawaai van het langsrazende verkeer jaagt de flamingo op de vlucht. Een wegomlegging is noodzakelijk, wil de flamingo op den duur een kans hebben om te overleven", aldus Bakhuis.

Voor Bonaire is het toerisme van natuurliefhebbers een van de belangrijkste bronnen van buitenlandse valuta. De flamingo- populatie speelt daarbij een belangrijke rol, zoveel zelfs dat dit eiland het Flamingo Eiland wordt genoemd. "Ironisch genoeg, hebben de Venezolanen zonder zich dat te realiseren, het reservaat in Bonaire in gevaar gebracht. De voedsel- plaatsen langs de kust van Venezuela zijn bedreigd door de steeds toenemende eisen voor recreatie, visserij, industrie en landbouw. Dit heeft tot gevolg, dat de brakke gebieden langs de kust de meest bedreigde gebieden van Venezuela vormen. Wanneer de flamingo in Venezuela geen geschikte voedings- plaats meer vindt, zal deze vogel uit het gehele Zuidcaribische gebied verdwijnen", aldus Bakhuis.

De rode flamingo, één van de mooiste kustvogels in de Nederlandse Antillen, broedt wegens verstoring van het milieu al meer dan veertig jaar niet meer in Venezuela. Sinds die tijd is de hele flamingo- populatie in het Zuidcaribische gebied voor haar reproductie afhankelijk van een klein reservaat in het zuiden van Bonaire. Voedsel haalt dit dier dagelijks uit Venezuela. Vooral de baai van Cuare is belangrijk gedurende de broedperiode, omdat dit de dichtstbijzijnde voedselplaats is vanuit Bonaire. Dagelijks vliegen de flamingo's in twee tot drie uur de afstand van 140 kilometer van Bonaire naar Cuare en weer terug. In Cuare halen ze voedsel voor zichzelf en hun jongen. De flamingo kan dan ook als het gemeenschappelijke bezit van Bonaire en Venezuela beschouwd worden. De bescherming van deze vogelsoort is een zaak die beide landen ter harte gaat.

**RESERVAAT**

De Venezolaanse regering heeft reeds in december 1986 het broekland van Olivitos tot vogelreservaat verklaard. Sindsdien heeft Venezuela voor het eerst na veertig jaar weer broedende flamingo's waargenomen: meer dan 2700 vogelparen hebben daar nesten gebouwd. Helaas heeft de regering aan de zoutmaatschappij Ensal op dezelfde plaats eveneens een vestigingsvergunning afgegeven. Deze maatschappij wil dwars door het reservaat een 21 kilometer lange dijk bouwen. Sterke nationale en internationale protesten hiertegen hebben de bouw tot nu toe kunnen voorkomen. Onder druk van milieu- beschermers heeft een van de financiers zich uit het project terug getrokken, zodat de vestiging van de zoutfabriek op losse schroeven is komen te staan.

Andere zaken zoals het houden van militaire oefeningen en de plannen voor een recreatiepark nabij de vestigingsplaatsen vormen eveneens een bedreiging voor de rust van de flamingo's. Nu de Venezolaanse Rotary de bescherming van deze dieren op zich heeft genomen, verwacht Rotary Club Curaçao, dat ook de Bonaireaanse flamingo daar baat bij zal hebben.

---

LACLE IN HOGER BEROEP TEGEN FAILLISSEMENT

*Twee curatoren wikkelen zaken op Aruba af*

# Na 1 augustus strengere controles notariskantoren Antillen en Aruba

**WILLEMSTAD — De president van het Hof van Justitie heeft in een brief de notarissen in de Nederlandse Antillen en op Aruba laten weten, dat ná 1 augustus onverwachte controles kunnen plaats vinden. Vóór die datum dienen de notarissen een accountants- verklaring in te leveren, waarin vermeld staat, dat voldoende liquide middelen aanwezig zijn om kort- lopende schulden te kunnen betalen. Tevens dient er een verklaring te worden ingeleverd — van een accountant — dat de boekhouding in orde is.**

De Amigoe berichtte al eerder, dat de notariskantoren onderworpen zullen worden aan steekproeven. Dat was altijd al mogelijk, maar deze kwestie is urgent geworden, nadat notaris mr Edgar Laclé op Aruba aangehouden werd in verband met vermeende verduisteringen. Het notariskantoor zou een schuld hebben van ruim 6,5 miljoen florin.

Het personeel van het notariskantoor Laclé heeft gedurende de maand april wel salaris ontvangen. Dat werd bijeengebracht door de overige twaalf notariskantoren in de Antillen en op Aruba. Of de personeelsleden over de maand mei salaris zullen krijgen, ligt aan de twee curatoren, die zijn benoemd nadat het faillissement over het notariskantoor is uitgesproken.

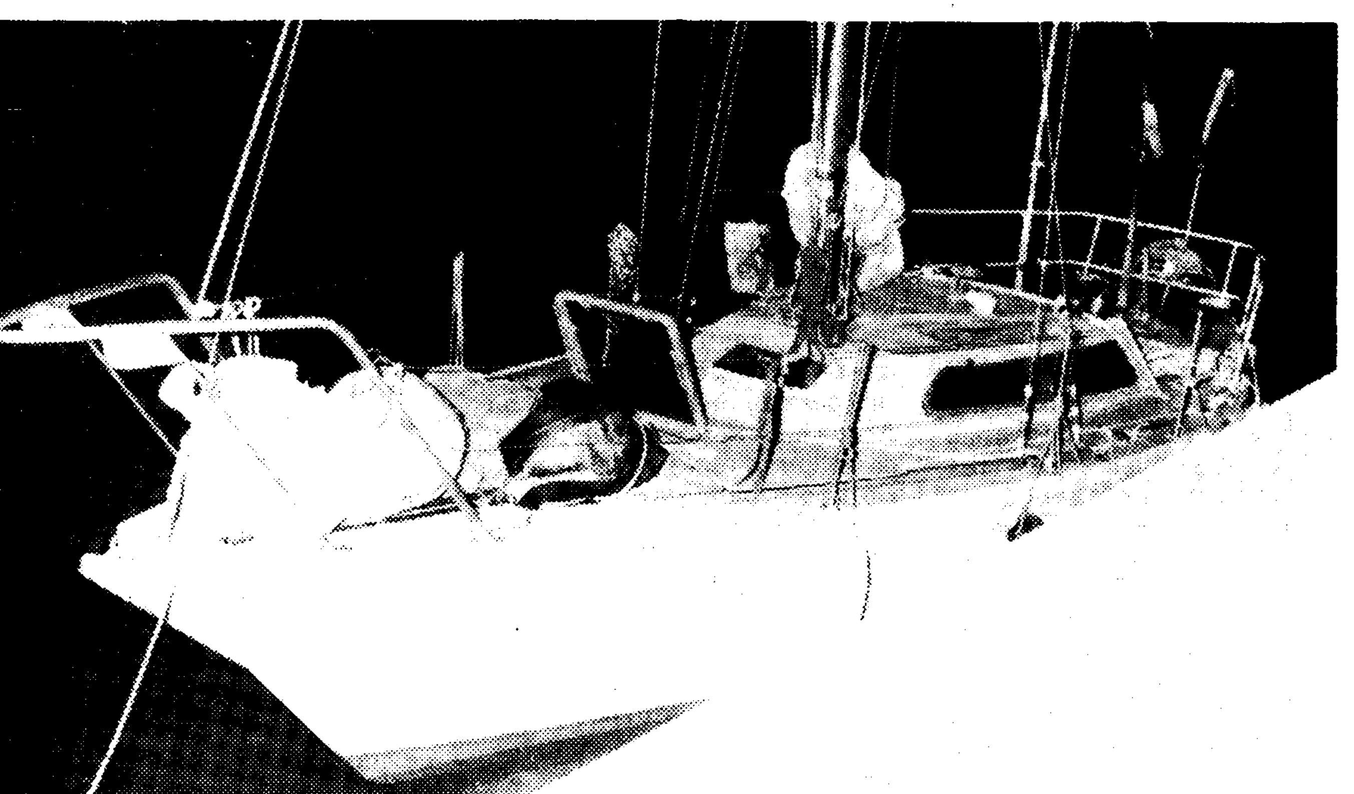
Tot curatoren zijn benoemd mr dr P. Sjiem Fat en J. Poot. Laatstgenoemde is werkzaam bij de accountants- maatschap Van Dien & Co. op Aruba. Vanmorgen waren beiden onbereikbaar voor verdere inlichtingen.

**HOGER BEROEP**

De aangehouden notaris heeft inmiddels Hoger Beroep aangetekend tegen de faillissementsuitspraak. Indien het faillissement in Hoger Beroep wordt uitgesproken, dan pas kunnen de curatoren 'aan de slag': dan kan het financiële gedeelte worden geregeld. De procureur- generaal kan dan om ontzetting uit het ambt verzoeken, indien de notaris zelf geen ontslag neemt.

In dat geval bestaat er op Aruba een vacant notariskantoor. Vervolgens komt er een sollicitatie- procedure op gang. De regering van Aruba adviseert aan de gouverneur wie als opvolger van mr Laclé gewenst wordt. De gouverneur van Aruba beslist uiteindelijk: hij tekent het besluit.

De voorzitter van de Antilliaanse Notariële Vereniging, mr Marcel van der Plank, verklaarde tegenover de Amigoe, dat hij geen nadelige gevolgen voor het notariaat verwacht als gevolg van de 'affaire- Laclé'. Uit het buitenland zijn geen reacties ontvangen. Ook de offshore sector schijnt vooralsnog geen schade te hebben geleden.



...het jacht, waarop zich het 'drama' afspeelde...

# Canadese zwemt zeven uur naar Curaçao na ruzie met vriend

WILLEMSTAD — In de nacht van donderdag op vrijdag kreeg een paartje dat zich ten oosten van Curaçao op zee bevond, onenigheid. Tijdens de ruzie sprong de vrouw, van Canadese afkomst, met een zwemvest van boord. Zij heeft ongeveer zeven uren in het water doorgebracht toen zij al zwemmend en drijvend het vaste land probeerde te bereiken.

Enkele vissers vonden haar ter hoogte van Fuik- baai en waarschuwden de havenpolitie. De vrouw werd met uitputtingsverschijnselen voor behandeling naar de polikliniek overgebracht.

Haar vriend was ondertussen in de haven aangekomen en informeerde de politie over hetgeen er gebeurd was. De dame wenste geen aangifte te doen en zij vertrok gisteravond per vliegtuig naar Venezuela.



*...de Canadese, die na een ruzie overboord sprong en na zeven uren zwemmen door vissers van Fuik uit de Caribische Zee werd gehaald...*

## Wandelmars

**WILLEMSTAD — Volgende week zaterdag organiseert de padvinders- vereniging Simon Bolivar Groep 7 een wandelmars in de buurt van Plantersrust en Sta. Helena. Dit in verband met de viering van het zevende lustrum van de padvinders- vereniging. De mars wordt opgeluisterd met een brassband.**

**Kaarten zijn verkrijgbaar bij boekhandel Salas en bij de leden van de vereniging. Groepen die deel willen nemen, kunnen contact opnemen met Bernadette Haviser, telefoon 73762.**

*Onduidelijk standpunt BC*

# Diaz over verhoging autobelasting

**WILLEMSTAD — Agustin Diaz, fractieleider van de Democratische Partij, DP, in de Eilandsraad van Curaçao heeft een aantal vragen gestuurd aan gezaghebber Ronald Casseres betreffende de houding van het huidig Bestuurscollege ten aanzien van de door de vorige bestuurders doorgevoerde verhoging van de autobelasting en ten aanzien van een eventueel verder 'opvoeren' van deze belasting.**

Allereerst wil Diaz duidelijkheid over het standpunt van de gedeputeerde van Financiën Faroe Metry, die bijna een half jaar geleden stelde, dat hij fel tegen de verhoging met 30 procent van de wegen- belasting was, maar die nu tijdens een radio- programma heeft verklaard, dat het geld — indien hij het voor het zeggen had — in het 'wegenfonds' zal worden gestort. Ook de toenmalige fractieleider van de PNP, Maria Liberia- Peters zei toen de verhoging 'a- sociaal' te vinden.

Diaz wil nu weten of het juist is, dat het Bestuurscollege een eventuele verhoging van de auto- belasting heeft besproken tijdens een vergadering van 11 mei. Indien die vraag bevestigend wordt beantwoord, dan wil Diaz vernemen hoe hoog de belasting dan per 1 januari 1989 wordt.

De DP- fractieleider wil ook weten of de verhoging, die door het vorige Bestuurscollege werd doorgevoerd ja dan nee blijft gehandhaafd. Hij vraagt of dit Bestuurscollege ook van mening is, dat het wegen- net betaald dient te worden door de gebruikers ervan. Tot slot wil hij een antwoord op de vraag in welke mate de autobelasting eigenlijk zou moeten worden verhoogd om de onderhoudskosten van het Curaçaose wegen- net te kunnen betalen.

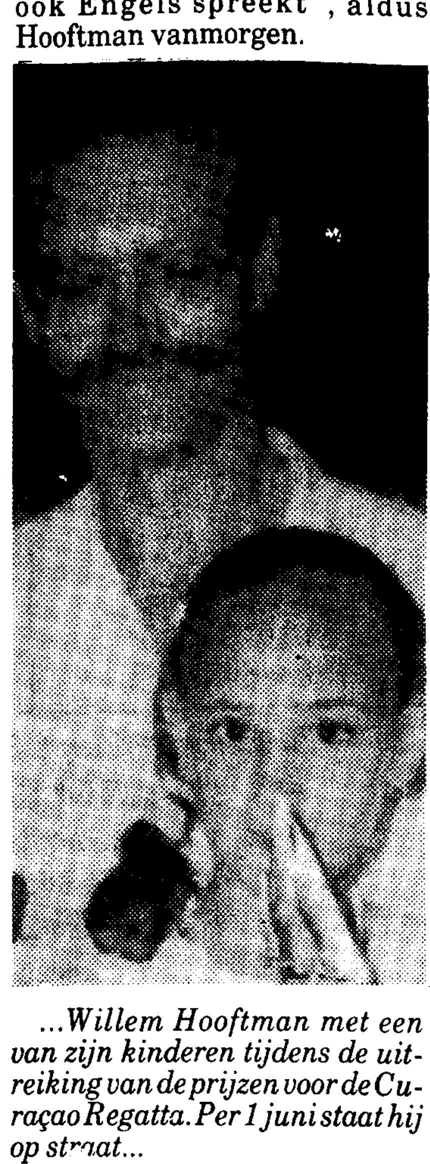
*Personeel ongerust over de toekomst*

# Nieuwe eigenaar van Coral Cliff zet manager per 1 juni op straat

**WILLEMSTAD — "Ik vraag me af of het typerend is voor de manier van zakendoen van de nieuwe eigenaar — de wijze waarop ik te horen kreeg, dat ik per 1 juni niet meer hier werk", aldus de reactie van de manager van het Coral Cliff Hotel, Willem Hooftman. "Afgelopen woensdag kwam een vertegenwoordiger van de nieuwe eigenaar hier om met het personeel te praten. Toen stelde een van de werknemers de vraag of ik ook zou aanblijven. Waarop een kort "No" klonk. Nou, dat was wel een koude douche voor mij, want ik wist van niets".**

Donderdag is het Coral Cliff Hotel verkocht aan het Jimmy Cosso, een van de leden van de Curaçao Investment Group, de eigenaar van het Curaçao Caribbean Hotel. De nieuwe eigenaar van Coral Cliff wil er een eerste klas hotel van maken. Meer inlichtingen waren vandaag niet te krijgen, omdat Cosso niet op Curaçao was.

Per 1 juni, zo vernam Hooftman tot zijn verbazing, komt er een andere manager in het Coral Cliff Hotel: "Eén van hun eigen mensen. Hij komt óf uit Costa Rica óf uit de Verenigde Staten. Ik weet alleen dat hij ook Engels spreekt", aldus Hooftman vanmorgen.



*...Willem Hooftman met een van zijn kinderen tijdens de uitreiking van de prijzen voor de Curaçao Regatta. Per 1 juni staat hij op straat...*

"Een paar weken geleden heb ik nog gevraagd aan de nieuwe groep eigenaren of ik moest uitkijken naar een andere baan. 'No, no', werd mij verteld, en ze voegden er aan toe 'We are not this kind of people'. Achteraf blijkt, dat een dergelijke uitspraak op alle mogelijke manieren kan worden uitgelegd. Ik sta nu over bijna tien dagen op straat. Met een echtgenote en vier kinderen", zo zei Hooftman.

Hij zei dat onder het personeel van het Coral Cliff Hotel ook ongerustheid is ontstaan: "Ze hebben al tegen mij gezegd: als dat met u kan gebeuren, dan kan het ons ook overkomen. De personeelsleden is een contract voor zes maanden aangeboden. Wat er daarna gaat gebeuren, weten de werknemers ook niet. Ongeveer dezelfde situatie als ten tijde van de verkoop van het Curaçao Caribbean Hotel".

Willem Hooftman verblijft zes jaar op Curaçao; voordien was hij manager van General Catering. "Ik heb verschillende sollicitaties lopen. Hopelijk heb ik binnenkort een oplossing. Ik ben wel van plan op Curaçao te blijven. De kinderen gaan hier op school, ze hebben hier hun vrienden en verenigingen. Nee, ik wil hier blijven", aldus Hooftman.



# Hotels op Curaçao 'vol' reisagenten

**WILLEMSTAD — Deze maand bezochten al tientallen reisagenten Curaçao. Momenteel verblijven ongeveer tweehonderd vertegenwoordigers van reis-organisaties uit de Verenigde Staten, Trinidad and Tobago, Colombia, Jamaica en Venezuela op het eiland.**

**Deze belangstelling is een gevolg van de uitnodiging die door de Curaçao Hotel And Tourism Association, CHATA, werd verstuurd: de reisagenten konden gedurende de maand mei één week gratis op Curaçao verblijven (hotel en ontbijt).**

Frank Maynard van het Hotel Princess Beach & Casino verklaarde vanmorgen, dat er "enorm op is gereageerd". Hij zei, dat zijn hotel momenteel "vol" zit met reisagenten. Vanmorgen werd er in het Princess Beach een seminar gehouden, waaraan het Curaçaos Toeristenbureau ook meewerkte, alsook de CHATA.

"Het lijkt erop dat de belangstelling voor Curaçao als toeristen- oord inderdaad aan het groeien is. Eigenlijk hadden we niet verwacht, dat er zo'n respons zou komen op de uitnodiging van de CHATA. Het gaat goed", aldus Maynard.

*NAPB over zaak politie-agenten:*

# Bewijs onschuld steeds groter

**WILLEMSTAD — "Het feit dat het Openbaar Ministerie de ten laste legging van verkrachting en feitelijke aanranding van de eerbaarheid al heeft laten vallen, is voor ons een extra bewijs dat de twee politie- agenten onschuldig zijn. Er blijkt al niet voldoende bewijs- materiaal voor handen om de ten laste legging 'verkrachting' hard te maken."**

Dat is de mening van de politie- vakbond NAPB die deze week een bespreking had met de Officier van Justitie, mr Dick Piar over de voortgang van de zaak tegen twee politie- agenten die verdacht worden als ambtenaar ontuchtelijk handelingen te hebben gepleegd met een persoon die aan zijn gezag was toevertrouwd. Deze ten lastelegging is 'lichter' dan die van verkrachting, zo bracht NAPB-voorzitter Roy Henriquez na het gesprek naar voren. De politievakbond trekt hieruit dan ook de conclusie dat het Openbaar Ministerie aan "harde bewijzen" ontbreekt.

De Amigoe berichtte deze week al dat de NAPB nog steeds van mening is dat de twee betrokkenen onschuldig zijn. Zij zijn nog steeds in afwachting van de gerechtelijke procedure en zijn al die maanden geschorst met behoud van salaris. De zaak neemt zoveel tijd in beslag omdat het hier om een "ingewikkelde zaak" gaat waarbij een gerechtelijk onderzoek is ingesteld, legde Officier van Justitie Piar al eerder aan de Amigoe uit.

Op de vraag of de NAPB tevreden is met de informatie die tijdens het gesprek verkregen is, antwoordde Henriquez dat de vakbond pas tevreden is "als er recht is gesproken". "Tot die tijd", aldus Henriquez, "wachten we heel rustig af."



ORANJESTAD — Burger King en de vakbond FTA zijn op vrijdag een nieuwe cao aangegaan voor de werknemers. Bij de foto: de ondertekening van de cao, waarbij Anselmo Pontilius voor de FTA tekent en Clyde Harms voor Burger King.

*Ingezonden*

# Salubridad publico

SALUBRIDAD PUBLICO, un topico di varios siman caba den prensa local. Cuidadanonan cu no ta conforme cu e trato medico. Kehonan di personanan cu ta drumi den hospital, sin ningun dia especialista bin wak nan. Kehonan di mal practica di medliconan. Y asina por sigi. Pero e pregunta grandi ta: Ta nos medliconan of ta nos gobernantenan ta fayando?

Pa añanan largo caba nos gobernantenan no a duna muestra di interes pa nos salubridad. Ningun gobierno a tuma salud publico realmente na pecho. E enorme falta di interes aki di nos gobernantenan pa cu e trabao medico y su problemanan a crea un frustracion grandi den nos mundu medico. Y awe pueblo ta sufri. Na aña 1985 pueblo a vota y un gobierno nobo a sinta. Un programa di gobernacion a wordo traha, na unda gobierno ta declara di tuma como punto di salida pa goberná, **cu e ser humano lo ta e centro di preocupacion.** Cual ta e maneho cu a wordo hiba pa duna realce y contenido na e palabranan ey? Lamentablemente ta wordo constatá cu nada a wordo hasí. No tin maneho den salubridad publico. E cartera di Salubridad ya a conocé su di tres minister den un lapso di tempo di dos aña y cuatro luna di gobernacion. Esaki ta un prueba palpable kiko salud di pueblo kier meen aki na Aruba pa nos gobernantenan.

Si un ciudadano bira malo y no ta conforme cu e trato medico recibi, e ta pará su so. E no por bay na ningun instancia legalmente instituí pa duna su keho y na unda por investigá e keho presentá. E medico tambe ta consiente di esaki y sa tambe cu no tin ningun gobernante interesá pa sa si ela cura'bo of duna'bo e trato adecuado. Gobierno no ta hiba un maneho pa estimula e medico pa hasi su maximo esfuerso pa cura'bo. Nos por puntra mesora, ta unda e etica medico a keda anto? Wel, esaki tambe por bay perdí door di frustracion.

Tur hende por yega na Aruba bisa cu e ta un medico. No tin ningun instancia pa controla e eventual diplomanan, pa averiguá si en berdad e persona en cuestion ta medico, si e universidad na unda ela gradua ta reconoci of si en berdad e persona aki ta conocí na e universidad ey. Gobierno a pone e inspector pa salubridad na Gezondheids- dienst djies pa pone eynan. E no tin ningun peso, pasobra ki ora bo bay serca dje, ta resultá cu ta e minister di salubridad tin e ultimo palabra. Y hustamente akinan e minister en cuestion ta hunga su weganan politico.

Si e inspector bisa cu e no ta reconocé un diploma di un medico pa equis motibu valido of si e haya cu pa equis motibo no ta necesario pa laga un medico bin traha na Aruba y ta duna su conseho como tal, e minister di salubridad ta pone e conseho profesional un banda y dicidi lo contrario. E minister ta bay over na regla tur cos direct cu e medico- solicitante, sin pensa ariba e consequencianan di un proceder asina ey. E unico conclusion di esaki ta, cu gobierno ta "gamble" cu salud di e pueblo.

Pa motibo du hasimento di politica continuo den asuntonan pa manda hende malo pa exterior, e comision en custion a tuma retiro. Disgusto tras di disgusto. Den e asunto aki tampoco tin un maneho firme.

Gobierno tin conocemento di un caso di un medico, cu pa motibo di enfermedad, no ta apto pa sigi traha, pero gobierno ta tolerá esaki y ta lagele los den pueblo. E tal medico aki a regresa di exterior cu un carta medico cu ela wordo "goed herkeurd" y esaki ta suficiente.

Den casonan asina, gobierno mester manda e medico en cuestion pasa un "herkeuring" aki na Aruba mes. Pero aparentemente pa gobierno esaki no ta necesario. Di otro banda otro empleadonan sí ta obliga pa ley ora ta necesario, pa pasa un "herkeuring" akinan mes. Gobierno ta aplicando ley di trektu. Basta nos gobernantenan cana broma cu hopi proyectonan grandi pa hotel, pero ariba salubridad di pueblo nada. Conclusion final ta, cu ta nos gobernantenan ta fayando y ta e culpabel mayor pa e chaos den nos mundo medico. Gobierno, hasta cuando?

ASUNCION MERKIES-CORREA
Miembro di partido A.D.N.
Aruba

## Studiedag

NOORD — In het hulp- bestuurskantoor te Noord organiseert de studie- commissie van de Organisatie van sociale werkers op Aruba aanstaande dinsdag weer een studiedag. Van negen tot twaalf zal gepraat worden over het contact tussen de klanten en de sociale werkers. Het geheel staat onder leiding van drs Helen Guda.

## ZAKENVARIA

BIJ DE KAMER van Koophandel van Aruba werden in de maand april 55 bedrijven ingeschreven. Hieronder bevinden zich veertien beleggings- en octrooiholding- maatschappijen en de Asociacion Trabao di Hubentud na Aruba, Patiastraat 32, voor het bevorderen van jeugd- welzijnswerk.

DE MANAGER VAN het RIB room restaurant van Golden Tulip Aruba Caribbean hotel Humphrey Mohamed is voor een food and beverage management stage van een maand in Golden Tulip Barbizon center in Amsterdam vertrokken. In een gesprek met Generaal Manager Dick Nijhof vertelde deze de Amigoe dat Golden Tulip Aruba Caribbean hiermee is begonnen met een programma voor zijn medewerkers om ervaring op te doen in hotels en restaurants in Europa en de Verenigde Staten. Binnenkort zullen ook Arubaanse koks van het hotel op Aruba stage gaan lopen in keukens van vooraanstaande restaurants in Europa. Hiermee wil Aruba Caribbean niet alleen het reeds bestaande interne trainings- programma uitbreiden maar bovendien zijn personeel de gelegenheid geven om internationale kennis op te doen.

## Arubaanse atleten naar buitenland

**ORANJESTAD — Lia Melis, kandidate voor de Olympische Spelen in Seoel, neemt dit weekeinde op Trinidad deel aan de jaarlijkse internationale marathon.**

Zij verdedigt haar titel welke zij vorig jaar op overtuigende wijze won door in de laatste kilometers de Engelse Caroline Moorat en de Venezolaanse kampioene Monica Sarmiento op achterstand te zetten. Ook dit jaar zullen Britse en Zuidamerikaanse loopsters deelnemen.

Op uitnodiging van Barbados. heeft de Arubaanse Atletiekbond de atlete Evelyn Farrell afgevaardigd naar de internationale invitatie- wedstrijden, die bekend staan als Texaco games. Evelyn zal uit komen op de nummers honderd en tweehonderd hardlopen.

## Tentoonstelling inzendingen scholen voor Taipei-wedstrijd

**ORANJESTAD — Acht scholen hebben positief gereageerd op het verzoek van Instituto di Cultura om deel te nemen aan de "World schoolchildren art exhibition" welke van 30 juli tot en met 14 augustus in Taipei wordt gehouden.**

Ieder land kan met een maximum van zestig werkstukken deelnemen. Begin van het jaar werden de scholen reeds uitgenodigd deel te nemen. De coördinatoren van dit project zijn Elvis Tromp en Mirto Nicolaas. Voordat de werkstukken naar Taipei worden gestuurd wordt vanaf maandag 23 mei tot en met vrijdag 27 mei van half acht tot twaalf uur en van één uur tot half vijf onder "Na caminda pa Taiwan" in het Instituto di Cultura een tentoonstelling van de ingezonden werkstukken gehouden.





*ORANJESTAD — Zoals reeds bericht wordt morgenmiddag om vier uur in het Wilhelminastadion de voetbal- wedstrijd gespeeld tussen de Nederlandse eerste divisie kampioen, RKC, en een versterkt Dakota/Touch of class. Bij de foto: het Dakota-team met eigen een geleende spelers.*

## *Twintig jaar na de moord op Martin Luther King*

# ''Onzichtbare discriminatie van nu is nog gevaarlijker''



— door JO WIJNEN —

**OP 4 APRIL was het twintig jaar geleden dat de kogel van een scherpschutter een einde maakte aan het leven van Martin Luther King. Op dat moment was er in tien jaar onwaarschijnlijk veel gebeurd in de zwarte gemeenschap — maar het zou nog twintig jaar duren voor een zwarte presidents- kandidaat als Jesse Jackson massaal stemmen zou kunnen verzamelen.**

**Veel is er veranderd — maar er zijn ook stemmen in de zwarte gemeenschap die wijzen op de kloof tussen theorie en praktijk.**

Een voorjaarsbui wast Dexter Avenue in het hart van Montgomery — de hoofdstad van Alabama — schoon. Op het hoogste punt van de stad verschijnt de koepel van het Capitool in een oogverblindend, wit zonlicht. De vlag van de Confederatie — de 13 staten die zich in 1861 van de VS afscheidden en Jefferson Davis als hun nieuwe president uitroepen — wappert in de warme wind. Montgomery was de nieuwe hoofdstad van wat een nieuw Amerika moest worden, waarin de zwarte slavernij een niet meer weg te denken plaats zou gaan innemen.

Pal tegenover het Capitool staat een klein, roestkleurig houten kerkje. Daar werd in 1954 een jonge, welbespraakte, veelbelovende dominee beroepen: de uit Atlanta afkomstige theoloog dr Martin Luther King. Een jaar later zou de jonge King aan de wieg staan van de zwarte revolutie, die met grote kracht om zich heen greep en de formele scheiding van de rassen, die in de zuidelijke staten nog steeds bestond, in tien jaar tijd wegvaagde.

Zegt Joanne Carr, die Kings rechterhand gedurende de eerste dagen van het gevecht om de burgerrechten was: "Toen ik hem voor het eerst hoorde wist ik dat we het met een andere man te doen hadden. Zijn boodschap trok me onmiddellijk aan."

Joanne Carr, toen een activiste van 25 jaar oud, nu een bejaarde, vriendelijk lachende vrouw die nog steeds Kings beginselen van liefde en geweldloosheid met grote hartstocht omhelst, zit tegenover ons in een zaaltje onder het intussen naar King genoemde Baptisten- kerkje. Muurschilderingen brengen de strijd van King en zijn zwarte volgelingen in Montgomery in beeld. Net achter Joanne Carrs rug vliegt King, in de gedaante van

stembus werd hun praktisch volkomen belet. Ze hadden geen deel aan het openbaar bestuur.

Van gelijke kansen was geen sprake. Intussen werden ze veracht en gekleineerd door een groep blanken die maar al te graag bereid was de zwarten met harde hand hun plaats te wijzen. Iedere vorm van zwart verzet stuitte af op onwil en geweld. In de jaren vijftig en zelfs nog later werden in het zuiden tal van zwarten mishandeld en zelfs gelyncht. Een blanke politiemacht brutaliseerde en vernederde de bang gemaakte en doodarm gehouden zwarte bevolking.

### DE AUTOBUS

Symbool van de rassenscheiding was het openbaar vervoer en vooral de autobus. Zwarten moesten achterin zitten. En naarmate er meer blanken meereisden, dienden de zwarte passagiers plaats te maken. Een dergelijk systeem werd in Montgomery met grote preciesheid gepraktiseerd. Het mag dan ook geen wonder heten dat de zwarte revolutie juist in de autobussen begon.

Martin Luther King was toen precies een jaar in Montgomery. Hij had eigenlijk nog geen idee hoe de verheffing van zijn soortgenoten moest worden gerealiseerd. De jonge dominee twijfelde over de te volgen methodes, over de pressie- middelen, over hoever de zwarten konden gaan.

Op 1 december 1955 gooide Rosa Parks, een jonge vrouw uit Montgomery, de knuppel in het hoenderhok. Toen ze met een bus van haar werk op weg naar huis was, werd haar plaats opgeëist door een blanke man. De chauffeur van de bus sommeerde Rosa Parks op te staan. Ze weigerde. Korte tijd later werd ze gearresteerd en door de politie afgevoerd. De zwarte revolutie was begonnen

centrum. Duizenden zwarte mensen gingen te voet of naar het werk, of naar school. Het gemeentebestuur deed er alles aan om de zwarten te dwingen de bus weer te nemen. Maar de revolutie had wortel geschoten en was niet meer in te dammen.

"Soms verloren we de moed. Soms werden we volkomen van ons stuk gebracht door de dreigementen, de arrestaties, de jacht die op ons werd gemaakt, de bijna onhoudbare pressie die op ons werd uitgeoefend. Ik weet zeker dat de situatie hier uit de hand zou zijn gelopen als dr. King niet voordurend de absolute geweldloosheid had gepreekt. Blanke extremisten gooiden bommen, probeerden onze kerken in brand te steken, ons te intimideren. Maar ze hadden eigenlijk geen greep meer op ons", zegt Joanna Carr.

### BEKRONING

Een jaar later werd de scheiding in de bussen opgeheven en

*...van hieruit maakte een scherpschutter een einde aan het leven van dominee Martin Luther King...*



had de zwarte bevolking van Montgomery een revolutie in gang gezet die tien jaar later werd bekroond toen de Amerikaanse president Lyndon Johnson de wet op de burgerrechten ondertekende. En dr Martin Luther King kwam als de onbetwiste leider van een herboren zwarte bevolking uit de strijd tevoorschijn.

"Dominee King heeft mijn leven blijvend beïnvloed", zegt Joanna Carr. "De mensen die met hem hebben gewerkt, die zijn strijd — die soms een heel persoonlijk karakter had — hebben meegevochten, kunnen zich nooit meer losmaken van wat King in nen heeft wakker geroepen. De gebeurtenissen dwongen dr. King zijn filosofie van totale geweldloosheid te formuleren en aan de praktijk te toetsen. Hij twijfelde ook aan zijn leiderschap. Hij was, net als wij allemaal, soms erg bang.

Hij had een jong gezin, kinderen, hij was uit een goed milieu en een intellectueel die niets voor voelde een complete revolutie aan te voeren. Maar hij nam de verantwoordelijkheid die hem door de gebeurtenissen werd opgedrongen. En uit de vele gesprekken die ik met hem heb gehad, weet ik dat hij begreep dat hij, vroeg of laat, slecht met hem zou aflopen, dat hij zelf het slachtoffer zou worden van het geweld dat hij met alle kracht die in hem was bestreed."

### SCHOOLSTRIJD

De zwarte revolutie greep, na de geslaagde busboycot van Montgomery, snel om zich heen. In Georgia werd met succes een hevige schoolstrijd uitgevochten. De gebeurtenissen in Birmingham (Alabama), waar de zwarten ten strijde trokken tegen de scheiding in restaurants, openbare gebouwen en warenhuizen, werd tot het bittere einde toe uitgevochten, de primitieve gewelddadigheid van de blanke bevolking ten spijt. Datzelfde gebeurde in Mississippi. Jonge zwarte advocaten zoals Thurgood Marshall — nu lid van het Amerikaanse Hooggerechtshof — bonden de strijd aan met rassenbepalingen die, zonder uitzondering, strijdig waren met de Amerikaanse wet.

De reactionaire blanke bevolking van het diepe zuiden schaarde zich achter zulke twijfelachtige leiders als gouverneur George Wallace van Alabama en zijn beruchte collega's Orval Faubus van Arkansas, Jimmie Davis van Louisiana en Ross Barnett van Mississippi. De laatste belette de zwarte student James Meredith persoonlijk de toegang tot de universiteit van zijn staat en ontketende daarmee hevige gewelddadigheden die verontwaardigde reacties in de hele wereld opriepen.

### NIET GENEZEN

Joanna Carr zegt: "Eigenlijk is ons gevecht altijd gevoerd met de wet in de hand. De Amerikaanse wetten zijn niet racistisch." Na een pijnlijke stilte voegt ze daaraan toe: "Maar wetten moeten worden uitgevoerd door mensen. En tot op de dag van vandaag zijn die mensen niet van hun racisme genezen. Daarom is de zwarte bevolking er nog lang niet. De rassenscheiding mag dan formeel niet meer bestaan, de mentaliteit is nog steeds verkeerd, hoewel veel blanken gelukkig aan onze kant staan.

Maar er is nog steeds discriminatie in het onderwijs, bij het krijgen van werk, in de houding die mensen tegen je aannemen. We zijn economisch nog steeds ten achter gesteld. De werkloosheid in onze bevolkingsgroep is nog steeds groot. Als een jonge zwarte iets fout doet op school, wordt hij er meteen uitgegooid. Zo komt het dat duizenden jongeren, ook in deze stad, nog steeds zijn overgeleverd aan armoede en verveling. Er zo komt het dat in onze gevangenissen veel meer zwarten dan blanken zitten, dat de criminaliteit in onze groep helaas veel groter is."

Tussen Montgomery en Memphis — waar King in 1968 werd vermoord — liggen de grootste triomfen van de zwarte revolutie. Precies vijf en twintig jaar geleden ondernamen 250.000 zwarten hun legendarische mars op Washington. King nam plaats op de trappen van het Lincoln Monument en sprak er zijn beroemde 'I had a dream'- rede uit. Het waren triomfen die overigens werden getemperd door de opstanden die de Amerikaanse jeugd ontketende tegen de gevestigde orde, door de opmars van de zwarte strijdgroepen die van een geweldloze revolutie niets wilden weten, door de snel escalerende oorlog in Vietnam en door het politieke geweld dat Amerika teisterde. Enkele maanden na de mars op Washington werd president John F. Kennedy — de man die King en zijn medestanders op het Witte Huis had ontvangen — in Dallas doodgeschoten.

"Ik weet niet of Kings filosofie nu nog de aantrekkingskracht heeft die ze toen op ons uitoefende", zegt dominee Murray Branch, die de naar King genoemde Baptistenkerk in Montgomery leidt. "De tijden zijn veranderd. We moeten ons nu achter een man als Jesse Jackson scharen die met andere middelen vecht. Ik put troost uit het feit dat Jackson zij- aan- zij met King heeft gevochten. Jackson was er bij toen King in Memphis werd doodgeschoten. Jackson weet dus waar hij zich sterk voor maakt en daarom verdient hij de sympatie van niet alleen de gekleurde bevolking van Amerika, maar ook van de blanken.

Op de koepel van het Capitool van Montgomery wappert nog steeds de vlag van de Confederatie. "Het is een symbool dat wij eigenlijk verafschuwen", zegt Joanne Carr. Ze vertelt hoe afgelopen februari de zwarte afgevaardigde Thomas Reed demonstratief op de koepel klom om de vlag te verwijderen. "Reed kreeg allerlei dreigementen. En toen hij zijn actie uitvoerde, stonden hier beneden, vlak voor dit naar dominee King genoemd kerkje, allerlei blanke heren met de vlag van de Confederatie te zwaaien. Nee, het is nog niet voorbij. Er is nog steeds een mentaliteit die niet deugt", stelt Joanne Carr teleurgesteld vast.

### ARMSTE STAD

Joanne Carr was Kings helpster van het eerste uur. Maxine Smith werkte nauw samen met dr. King in het jaar dat hij in Memphis (Tennessee) werd vermoord. Memphis wordt, zeker door de zwarten, nog steeds als de armste stad van de VS beschouwd. Maxine Smith is er presidente van een zeer actieve afdeling van de NAACP (de nationale associatie voor de verheffing van de kleurlingen in de VS). Ze laat er geen twijfel over bestaan dat de op zichzelf goede burgerrecht- wetgeving veel heeft verbeterd, maar dat de zwarte bevolking nog steeds ten achter wordt gesteld.

"Er is discriminatie op het stuk van de werkgelegenheid, de huisvesting, het onderwijs. Er is geen sprake van gelijke kansen. En daarom zie ik met angst en beven de toekomst tegemoet. Als er in dit land een economische recessie komt, wordt de zwarte bevolking daarvan het eerste slachtoffer. De vraag is dan of wij, de gematigde leiders die nog steeds in de geest van dr. King werken, de zaken nog in handen kunnen houden. Vergeet niet dat in deze stad veertig procent van alle zwarten onder de armoedegrens leeft. Ik ben dan wel nog niet compleet pessimistisch, maar mijn frustraties zijn groot. Soms heb ik het gevoel dat de samenleving op het punt staat volkomen uit elkaar te vallen", zegt Maxine Smith. En ze voegt er veelbetekenend aan toe: "De discriminatie die op dit ogenblik plaatsvindt is veel gevaarlijker dan die welke bestond toen Martin Luther King nog leefde. Toen kon je zien waar en hoe werd gediscrimineerd. Nu is er sprake van een onzichtbare discriminatie. Die verdooft de mensen, maakt hen apathisch en onbereikbaar voor de roep van hun leiders. De oorzaak van dit alles is niet direct economisch of financieel. Het is de mentaliteit van bestuurders en de politici, maar ook van de gewone blanke burgers in de straat die de oorzaak zijn van de problemen waarmee we nu worstelen."

### HOOP

Maxine Smith zegt: "Weet u wie mijn hoop nog gaande houdt? Jesse Jackson. Dat een zwarte presidents- kandidaat het zover kan brengen is het enige straaltje hoop dat er op dit ogenblik is. Kennelijk schaart een deel van de zwarte bevolking zich ... achter

één man."

Het pessimisme van Joanne Carr en Maxine Smith wordt niet door iedere zwarte leider in het Oude Zuiden gedeeld. Mike Espy, het jonge zwarte congreslid uit Mississippi, zegt: "Er is in 25 jaar tijd eigenlijk een wonder gebeurd, vooral als je de omstandigheden in aanmerking neemt die toen heersten. Ik ben de laatste die zal zeggen dat alles nu voor elkaar is en dat er geen problemen meer zijn. Maar laat ik mijn eigen positie even schetsen: ik ben twee jaar geleden in het Huis van Afgevaardigden gekozen. Ik kreeg 35 procent van de blanke stemmen in mijn district. Er zijn in Mississippi nu meer dan 500 gekozen zwarte functionarissen werkzaam op ieder niveau, van de rechtbank tot de hoogste politieke organen.

Espy voorziet dan ook geen nieuwe revolutie van de zwarte bevolking. Hij zegt: "Natuurlijk is er veel ellende in de getto's. Maar de zwarten zullen niettemin hun positie geleidelijk verbeteren. Er komen geen nieuwe opstanden en uitbarstingen meer. Ik ben in dat opzicht een optimist. Kijk naar Jesse Jackson: dat is niet alleen een zwarte presidentskandidaat, dat is een nationale kandidaat die grote hoeveelheden blanke stemmen trekt. En daar gaat het om. Alleen al de kandidatuur van Jackson is pure winst."

Afgevaardigde Espy maakt zich dan ook niet zo druk om schaduwgevechten over de vlag van de Confederatie. "Het is allemaal niet zo plezierig. Maar voor mij heeft het verwijderen van die vlag geen voorrang. Het is nu eenmaal de vlag van het zuiden en daarom ook een beetje onze vlag. Er zijn zoveel belangrijker dingen te doen", vindt hij.

Bob Hatton, een zwarte maatschappelijk werker die ons naar het Lorraine Hotel in Memphis brengt, waar Martin Luther King op 4 april 1968 werd doodgeschoten, neemt weer een andere positie in.

"Wij zwarten roepen nog steeds om een nationale leider. Ik geloof daar niet zo in. We zullen het uiteindelijk allemaal zelf moeten doen, op het niveau van de buurt, van onze eigen omgeving. Jackson is een prima man, maar mijn bezwaar tegen hem is dat hij zich naar voren laat schuiven als de nieuwe leider terwijl we ons lot zelf veel meer in handen zouden moeten nemen.

Ons probleem is dat we niet echt in onszelf geloven, dat we onze eigen fouten niet durven erkennen, dat we anderen de schuld geven van wat er met ons misgaat. Dat moet veranderen. Ik denk dat King dat uiteindelijk ook heeft gewild. Hij wilde ons onze waardigheid teruggeven. Een mens die zich waardig voelt en die gelooft in zichzelf, is in staat zijn eigen lot in handen te nemen."

### MUSEUM

In het verveloze, vervallen en deels achter afbraakpanden verscholen Hotel Lorraine brengt Hatton ons naar het balkon waar King op die fatale aprildag in 1968 door dodelijke kogels werd getroffen terwijl hij een groepje medestanders toesprak. Er staan twee kransen met kleurige linten en spreuken. Een zwarte toerist maakt voorzichtig een foto.

Zegt Hatton: "De scherpschutter zat daar, aan de overkant van de straat in een loods. Toen opeens: beng...!

Er staan hekken om het Lorraine Hotel die als vangnetten voor proppen papier, lege drankblikjes, oude kranten en kartonnen dozen dienen. Het hotel is pas ontruimd en zal straks worden ingericht als een museum.

Even verderop zit, met haar meubilair om zich heen, een zwarte vrouw. Ze was de laatste bewoonster van het Lorraine Hotel, maar wilde niet weg. De autoriteiten hebben haar daarom op straat gezet.

"Ik weet niet of dat precies in de geest van Martin Luther king is", zegt Hatton nadenkend. De vrouw zelf zegt zeker te weten dat King haar daar had laten wonen en dat hij een aan hem gewijd museum — waarvan de inrichting 8 miljoen dollar gaat kosten — niet had gewild.

De zwarte omstanders knikken.

ranten werd opgebouwd.

Was het niet George Washington zelf die schreef: 'Amerika staat open voor de respectabele vreemdeling, maar ook voor de onderdrukten en achtervolgenden van alle naties en geloofs- overtuigingen. We zullen hen uitnodigen deel te nemen aan al onze rechten en privileges, als ze dat op basis van fatsoen en gedrag verdienen.'

### ARMOEDIG

Zouden de uitdrukkingen op de gezichten van de mensen in de rij bij de kantoren van de immigratiedienst veel afwijken van die van de Europese immigranten uit de vorige eeuw? Want dat beeld heeft toch iedereen van de Verenigde Staten; het schip met armoedige immigranten uit Ierland, Italie, Griekenland, Nederland, Rusland of Polen dat New York nadert. Na de barre oversteek staan de nieuwe inwoners van het grote beloftevolle Amerika met tranen in de ogen op de plecht, daar is het vrijheidsbeeld, daar is New York.

**eerste zijn er nog nooit zoveel mensen legaal naar de Verenigde Staten geëmigreerd als in de jaren '80, zo'n negen miljoen. De enige, enigszins vergelijkbare periode van 1910, toen zo'n 1,7 miljoen mensen legaal ons land in kwamen. Nu hoor je allemaal wilde verhalen over de VS die z'n deuren sluit, dat het gedaan is met het land van de vrijheid, dat is dus onzin.**

**Waar het om gaat is die stroom van illegale immigranten die eveneens groter is dan we hier ooit hebben meegemaakt. Aan de zuidgrens, met Mexico, pakken we per jaar ongeveer een miljoen mensen op die illegaal proberen binnen te komen. Met alle respect, That's a hell of a lot of people. Toen we er in 1986 zelfs 1,7 miljoen pakten, zeiden president, Congres en het Amerikaanse volk: We hebben onze grensen niet meer onder controle, daar moeten we iets aan doen."**

### GOEDE BURGERS

**Duke heeft nu het vuur van de ware gelovige te pakken: "Toen hebben we gezegd: OK,**

# Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. doel van een [illegible] in zeer goede staat; 7. [illegible] de; 9. [illegible]; 14. muzieknoot; 16. [illegible]; 18. vader; 19. [illegible]; 21. ambtshalve; 23. goed [illegible]; 24. het belachelijk maken; 25. [illegible]; 28. oogziekte; 30. schoeisel; 32. en anderen; 33. tocht; 35. bergruimte; 36. spoedig; 37. jongensnaam; 38. modder; 40. hert; 42. ... et labora; 43. toespraak; 44. soort boom; 45. mond van een dier; 46. familielid; 48. soort vaartuig; 50. familielid; 52. ingesloten waterbekken; 54. vergift; 55. [illegible]; 56. lector salutem; 58. toestel om te stoppen; 59. Heilige Schrift; 60. bezoldiging; 61. plaats in Friesland; 64. muzieknoot; 65. parachutist; 66. kleur; 67. muzieknoot; 69. mengsel van gedroogde vruchten; 70. lidwoord; 71. lui; 73. sufferd; 75. tekenen door middel van inbijten van een zuur; 76. muzieknoot; 77. Bijbelse figuur.

VERTIKAAL: 2. klaar; 4. zonder nummer; 5. handeling; 6. ontstoffen; 8. Griekse god; 10. besmettelijke ziekte; 11. Griekse god; 12. hoofddeksel; 13. voegwoord; 15. slede; 17. graansoort; 20. plaats in Engeland; 22. rund; 24. Bijbelse figuur; 25. fijngemaakte beschuit; 27. Rio de Janeiro; 29. [illegible]; 31. snedig; 32. het zwegen; 34. de kaart met de meeste waarde; 37. drinknap; 39. sprookjes figuur; 41. ontzag; 43. toestel om te stoppen; 47. voorwaarde; 48. opera; 49. doelverdediger; 50. gebergte in Rusland; 51. land in Amerika; 53. ere; 55. reeks; 57. slecht horend; 60. dans; 62. papegaaien; 63. en dergelijke; 65. pond sterling; 68. rund; 72. holgeweer.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe- kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnares van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

Elly Koolman
Palm Beach 160
Aruba

De winnares kan haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe op Scherpenheuvel (tot 15.00 uur 's middags).

Oplossingen moeten ingediend zijn vóór donderdagmorgen tien uur en op Aruba vóór woensdagmiddag vijf uur en duidelijk op de envelope vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

DE GOEDE inzending had er aldus uit moeten zien:

HORIZONTAAL: 1. traktaat; 7. emigrant; 13. rot; 14. matig; 16. aai; 17. e.k.; 18. [illegible]; 20. NOS.; 21. S.L.M.; 23. T.T.; 24. intro; 26. liaan; 28. hoek; 29. gebeling; 30. taal; 31. reder; 33. [illegible]; 35. en; 37. ril; 38. pon; 40. [illegible]; 41. mi; 42. rai; 44. zadel; 46. [illegible]; 47. boogies; 48. dessert; 49. ton; 50. [illegible]; 52. kit; 54. eb; 55. bar; 57. Ans; 58. mug; 60. ga; 61. tenen; 63. moker; 65. luit; 66. [illegible]; 67. Lena; 68. lotus; 70. [illegible]; 72. [illegible]; 74. [illegible]; 75. [illegible]; 77. [illegible]; 78. [illegible]; 79. PTT; 81. [illegible]; 83. [illegible]; 84. sadisten; 85. [illegible].

VERTIKAAL: [illegible] 73. sta; 75. [illegible]; 76. [illegible]; 78. mee; 80. td; 81. de; 82. [illegible]; 83. kt.

KIESKEURIG

## HTS-Automatisering

DE STUDIERICHTING automatisering is een nieuwe opleiding die eigenlijk in staat tussen werktuigbouwkunde en elektrotechniek.

De HTS omschrijft deze studierichting als een opleiding werktuigbouwkunde met een flinke portie electronica of andersom.

De laatste jaren hebben zich veel ontwikkelingen voorgedaan op het gebied van de electronica, de digitale techniek, de computertechniek en microprocessen.

Deze ontwikkelingen kunnen gebruikt en toegepast worden bij het moderne bedrijfsgebeuren. Het gaat hierbij o.a. om het automatiseren van de produktie en het ontwerpen van machines en konstrukties met behulp van computers. Men verwacht dat de vraag naar afgestudeerden van deze richting erg groot zal zijn.

### OPLEIDING

Deze studierichting omvat meerdere studierichtingen die in elkaar overlopen en elkaar overlappen. Het eerste studiejaar kun je volgen bij de afdeling electrotechniek of bij werktuigbouwkunde.

In het tweede jaar komen dus studenten van beide richtingen samen, om dan verder te gaan met automatisering. Omdat de studenten van twee verschillende vakrichtingen binnenstromen is er een behoefte ontstaan aan een gemeenschappelijke 'taal'. Een belangrijk onderdeel van deze 'taal' is de systeemleer.

In deze opleiding spelen computers en microprocessoren natuurlijk een belangrijke rol. Het ontwerpen van robots (robotica) behoort ook tot het lesprogramma.

### TOELATING

Je kunt toegelaten worden met het diploma VWO of HAVO. Je moet minimaal wiskunde-I en natuurkunde in je pakket hebben. Voor HAVO- kandidaten geldt bovendien dat als je geen scheikunde in je pakket hebt, je voorwaardelijk geplaatst kunt worden in de afdeling werktuigbouwkunde, waarbij je gedurende het eerste studiejaar ook scheikunde krijgt.

Let wel, dit zijn de wettelijke verplichte vakken. Het zal je echter duidelijk zijn dat je deze studie alleen maar met succes kunt volgen als je aanleg hebt voor de exacte vakken en er ook goede resultaten voor haalt. Wie met veel pijn en moeite net een voldoende scoort kan beter een andere studierichting nemen.

De studie duurt vier jaar. Bij het afstuderen kan het accent gelegd worden op de werktuigbouwkundige, de materiaalkundige of de elektrotechnische aspecten van de automatisering. Die keus kun je zelf maken. Bij je afstudeerproject wordt daar rekening mee gehouden.

De extra kosten voor deze opleiding bedragen ongeveer 600 gulden voor het eerste jaar en 500 gulden voor de volgende jaren. Opleidingsplaatsen vind je in Arnhem, Groningen, Hilversum, Rotterdam, Utrecht en Venlo, waar je ook voor meer informatie terecht kunt.

## Botpijnen en gewrichtsklachten

door Rudolf de Wit

BOTPIJNEN EN gewrichtsklachten hebben voor de natuurgeneeswijze duidelijk een verschillende oorzaak en daarom ook een verschillende behandeling. Van groot belang is weer de voeding, die zal dan ook weer voor wat deze klachten betreft in het kort behandeld worden.

Zoals u in een eerder verschenen artikel hebt gelezen, bestaan er op het lichaam meridianen (energie- lijnen). De meridiaan die de energie van de botten verzorgt, is de Nier-energie.

### NIER-ENERGIE

De nier- energie loopt beiderzijds over het lichaam. Deze meridiaan begint onder de voet en loopt aan de binnenkant van het been omhoog, langs de knie, lies, verder omhoog langs de navel, aan de binnenkant van de borst en stopt daar tegen het sleutelbeen. [illegible] De nier- energie heeft dan als taak om de volgende gebieden en organen te verzorgen:

Zweren aan het onderbeen; krampen in de voet; impotentie, sexuele klachten; pijn in de buik; droge harde ontlasting; pijn in het borstbeen; gehoorstoornissen, hoofdpijnklachten in het achterhoofd en tussen de ogen; bloeddruk; chronische vermoeidheid; tanden, met name de voortanden; verouderen, het snel grijs worden; angsten, fobieen en botpijnen.

Bij verandering in de nier- energie is de voeding van groot belang om die aan te passen.

Varkensvlees en produkten die hiermee zijn bereid, zijn uit den boze. Dat betekent dat u verschillende produkten zult moeten laten staant zoals ham, worst, leverworst, sausages, sate, loempia, karbonade (pork chop), varkenshaas, [illegible] krabbetjes (spare-ribs) en lard. Uitkijken met half-om gehakt, witbrood gemaakt met reuzel en zelfs patat gebakken in reuzel.

### VOEDING

Gelukkig zijn er vervangings- produkten voor veel van het bovenstaande, zoals broodbeleg gemaakt van kalkoen zoals Turkey-ham, bologna, salami en sausages [illegible] Rich produkten). Het beste is om dit produkt te kopen in de originele verpakking en niet datgene dat voor uw ogen gesneden wordt op dezelfde machine waar net de echte klassieke varkensham werd gesneden.

Bruinbrood verdient altijd de voorkeur. Bener kunt u altijd vervangen door plantaardige vetten of olien. Het enige wat u de volgende keer moet doen als u gaat inkopen is lezen op de verpakking.

Bij stoornissen in de nier- energie is zout ook af te raden. U kunt het altijd doen met kruiden en een beetje fantasie.

Homeopatisch kan er gekozen worden uit een scala van kruiden zoals Solidago, Ginseng, Uva Uris en nog veel meer. Advies kunt u altijd vragen aan uw huisarts. Uiteraard moet uw vraag om advies [illegible] met de [illegible] thie afweet.

Acupunctuur bij botpijnen (of andere stoornissen van nier- energie) is een goede keuze. Op een natuurlijke manier wordt de nier- energie weer opgevijzeld door gebruik te maken van verschillende punten op het onderbeen, rug of onderbuik. Vaak zal in de acupuntuur ook gebruik gemaakt worden van MOXA; dat is een kruid dat op de naald geplaatst wordt of boven de naald gehouden wordt. De Moxa wordt [illegible] aangestoken en de warmte [illegible] het kruid dat via het ac[illegible] punctuur- punt naar binnen dringt, zal de nier- energie s[illegible] muleren.

De acupunctuur- behandeling is altijd een pijnloze behandeling. De behandeling wordt gedaan met roestvrij[illegible] steriele wegwerpnaalden.

### GEWRICHTS- KLACHTEN

Gewrichts- klachten vall[illegible] voor de oosterse geneeswij[illegible] onder de energie van [illegible] galblaas. De galblaas- meridiaan loopt beiderzijds over h[illegible] lichaam, beginnende bij de oo[illegible] hoeken, loopt dan langs de z[illegible] kant van het hoofd, achte[illegible] hoofd, schouder, borst, tail[illegible] heup, knie, enkel en zijka[illegible] van de voet, eindigend in [illegible] vierde teen.

Klachten behorende bij [illegible] galblaas- energie zijn: hoofdpijn; migraine, oorsuizen, du[illegible] zeligheid, stijve nek, pijnlijke schouder, pijnlijke borst, ove[illegible] geven, zure maag, menstruatie- krampen, heupklachten, kniepijnen en pijnlijke enkel[illegible]

De voeding is uiteraard we[illegible] het belangrijkste. Produkten zoals koffie, chocolade, rood vlees en te veel zure produkten zijn schadelijk.

Koffie is gemakkelijk te ve[illegible] vangen door een natuurlij[illegible] koffiesoort zoals Cafix, Bamb[illegible] en Pascha. In de plaats van ch[illegible] colade kunt u Carob- produkten gebruiken. Rood vlees is ge[illegible] makkelijk te vervangen do[illegible] kip, wild of zeedieren.

Homeopatisch is, na advie[illegible] van een deskundige op dit ge[illegible] bied, veel keuze. Kruiden zoals Rhus- Toxicodendron, Byr[illegible] Rhus complex, Rhododendron, Dulcamara zijn maar enkele[illegible] van de velen die hier genoem[illegible] worden.

De acupuncturist zal punten op het midden van de rug prik[illegible] ken en punten rond de aange[illegible] dane gewrichten behandelen. Acupuntuur is reeds lang b[illegible] wezen een probaat middel t[illegible] zijn bij pijnklachten zoals rheu[illegible] ma, arthrosis, arthritis en "[illegible] moet- er- maar- mee- leren- l[illegible] ven- klachten".

Adequaat toegepaste fysio[illegible] therapie, met name therm[illegible] therapie, oefentherapie is te[illegible] zeerste aan te raden.

## ''Met mijn Eendje kon ik praten''

## Vacuum verpakte Eend

ZONDE DAT DE Lelijke Eend uitsterft, vond Annemarie Smith (24), grafisch studente aan de kunstacademie Minerva in Groningen. Zonde dat sinds 1 januari de produktie van de wagen voorgoed is gestaakt.

Gefascineerd door de eenvoudige en functionele vorm, werd de Eend het uitgangspunt van de eindexamen- opdracht van Annemarie.

Ze maakte een affiche met daarop een tot in de finesses gestyleerde Lelijke Eend. Daaronder de tekst: '40 jaar DC 2, maar wat nu...'

### LUCHTDICHT

Die vraag bracht haar op het idee een knalrode Eend vacuüm te verpakken als een pak koffie. Luchtdicht afgeschermd tegen de tand des tijds, moet de wagen op die manier tot het jaar 2000 bewaard blijven. Dan pas mag de auto uit de plastic zak worden gehaald. "Voor de auto- ontwerpers van de volgende eeuw moet de Eend een lichtend voorbeeld van eenvoud en perfectie worden", zegt ze.

Voor haar project dook ze nog eens in de geschiedenis van de Eend. Een geschiedenis van een halve eeuw, [illegible] er vier miljoen uit de Parijse Citroen- fabrieken reden. Het eerste prototype ontstond in 1938 naar een idee van de ontwerper Pierre Boulanger, de toenmalige directeur van Citroen. In 1948 fleurde het wagentje de Parijse autosalons op. In eerste instantie beschouwd als een modegril, werd de TPV (Tout Petit Voiture) zoals de Fransen de wagen noemden, het vervoermiddel voor die mensen voor wie de 'gewone' auto te duur was.

### VEILIG

Voor Annemarie Smith vertegenwoordigt de Lelijke Eend een cultuur, een tijdperk zonder hiërarchie. Eend- rijders vond je onder alle lagen van de bevolking. "Ik voel me verwant aan dat tijdperk. En ik kom uit een echte Eenden- familie", zegt Annemarie.

Ze herinnert zich een tochtje over de besneeuwde [illegible]. Links en rechts in de berm in de prak gereden auto's. De Eend van de familie Smith reed als op ski's, [illegible] trots, bijna autoritair, voort door de sneeuwhopen. Geen wagen die volgens Annemarie zo [illegible] van de weg diende te verdwijnen is voor haar dan ook een fabeltje. "De bestuurder moet zich gewoon aan de auto aanpassen", zegt ze opstandig.

"De huidige generatie auto-ontwerpers denkt precies andersom: de auto moet zo veel mogelijk aan de wensen van de bestuurder worden aangepast. [illegible] de Eend."

"Bij de auto's die tegenwoordig worden ontworpen wordt optimaal gebruik gemaakt van een mechanische wereld, bijna op het onmenselijke af. De Eend is de enige auto die qua vorm iets menselijks had. Met het Eendje dat ik had, daar kon ik nog mee praten."

— door RENE VAN ZANTEN —

**RAMON, LOUIS EN Pedro zijn met z'n drieën gekomen. Ze staan in de rij voor het immigratie- bureau in Arlington/ Washington. Samen met wat andere 'Hispanics', enkele Haïtianen, een paar Koreanen en wat Indiërs. Ondanks de vele culturele verschillen tussen de wachtenden, is er iets wat hen bondgenoten maakt: de hoop om binnenkort legaal in de Verenigde Staten te mogen verblijven. Die kans werd geboden door de Immigratie- hervormingswet — in 1986 aangenomen door het Amerikaanse Congres. Of is het misschien de angst die de wachtenden verbindt. De angst om wat er kan gebeuren als ze blijven doorgaan met illegaal te werken in de VS. De angst om ter plekke in de kraag te worden gegrepen en het land te worden uitgezet. De angst om wat er met vrouw en kinderen gaat gebeuren.**



Op woensdag 4 mei om middernacht, verliep de termijn waarop illegalen zich konden aanmelden om de procedure te doorlopen die hen — wellicht — zal legaliseren. Iedereen die om middernacht nog in de rij stond, zo had de immigratiedienst verzekerd, zou worden 'behandeld'.

Het werd een lange nacht. Vooral in Houston (Texas). Daar stonden duizenden mensen in de rij. Een aantal van hen had ligstoelen meegenomen, er werden spelletjes gedaan, er was drank, voedsel. Ondanks het feit dat kantoren zoals in Houston de afgelopen dagen open zijn geweest, groeiden de rijen naarmate die onverbiddelijke woensdag middernacht naderde.

**VOORWAARDEN**

In het afgelopen jaar hebben ruim 1.7 miljoen illegale arbeiders zich op basis van de amnestiewet laten inschrijven. Dat is op zich geen garantie dat ze in de VS mogen blijven. Om een werkvergunning te krijgen, moeten ze aan een aantal niet misselijke voorwaarden voldoen. Daarover straks.

Het is de vraag of de wet een snel einde zal betekenen van het uit z'n voegen groeiende grijze circuit van illegale arbeid in de VS. Hoe groot dat circuit is van buitenlanders die vaak tegen schandalige loontjes de smerigste karweitjes opknappen? Niemand die het weet. Het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken houdt het op twaalf miljoen mensen, de Amerikaanse Immigratiedienst houdt het op ongeveer zeven miljoen.

De nieuwe wet biedt de immigratiedienst eveneens de 'instrumenten' om voortvarender op te treden tegen die miljoenen illegalen die buiten welke regeling dan ook vallen. Maar de wet biedt eveneens de mogelijkheid van sancties tegen hun werkgevers die er alles aan gelegen is het weinig eisend arbeids- potentieel voor hun plantages, aannemersbedrijven en boederijen te behouden.

**STEKELVARKEN**

De wet — officieel de Immigration Reform en Control Act — is niet zonder pijn tot stand gekomen. Er is eindeloos over gedebatteerd in de Amerikaanse volksvertegenwoordiging. Senator Alan Simpson uit Wyoming heeft de wijze waarop de wet tot stand kwam weleens vergeleken met het 'baren van een stekelvarken'.

Het omstreden punt is dat de wet zodanig is gecomponeerd dat verreweg de meeste illegalen niet onder de amnestie vallen. Het lijkt een wat merkwaardige dissonant in een land dat zich beroept op een alsmaar groeiende economie en dat ooit geheel door immigranten werd opgebouwd.

Was het niet George Washington zelf die schreef: 'Amerika staat open voor de respectabele vreemdeling, maar ook voor de onderdrukten en achtervolgenden van alle naties en geloofs- overtuigingen. We zullen hen uitnodigen deel te nemen aan al onze rechten en privileges, als ze dat op basis van fatsoen en gedrag verdienen.'

**ARMOEDIG**

Zouden de uitdrukkingen op de gezichten van de mensen in de rij bij de kantoren van de immigratiedienst veel afwijken van die van de Europese immigranten uit de vorige eeuw? Want dat beeld heeft toch iedereen van de Verenigde Staten; het schip met armoedige immigranten uit Ierland, Italie, Griekenland, Nederland, Rusland of Polen dat New York nadert. Na de barre overtocht staan de nieuwe inwoners van het grote beloftevolle Amerika met tranen in de ogen op de plecht, daar is het vrijheidsbeeld, daar is New York, daar is het land waar ze geld gaan verdienen, hun kinderen voedsel en goede scholing kunnen geven.

Die Amerikanen in de dop konden niet weten dat het Vrijheidsbeeld aanvankelijk was ontworpen om het begin van het Suez- kanaal te markeren. Ze wisten niet dat het Franse geschenk in feite een particulier initiatief was om Napoleon III te pesten. Ze wisten ook niet van het ontluizen dat hen wachtte op de kade en de vernederende vragen die ze moesten beantwoorden. Ze wisten alleen dat die torenhoge dame met die toorts in de hand de weg wees naar vrijheid, voorspoed en geluk voor iedereen die gis genoeg was op het te grijpen.

De schepen met immigranten zijn verdwenen. Maar de aantrekkings- kracht van de Verenigde Staten is gebleven.

## *Nieuwe wet op immigratie in de VS*

# Het tortilla-gordijn wordt dicht getrokken

De immigranten komen nu binnen op toeristenvisa, op studentenvisa, over een hek of wadend door de Rio Grande. Waar is de romantiek en vooral, wat is er gebeurd met het land van de onbegrensde mogelijkheden?

**PERSPECTIEF**

Duke Austin, 'special assistent' van de Amerikaanse immigratiedienst, recht de schouders, kijkt zijn gast vastberaden aan en zegt: "Laat ik nu eerst eens wat rechtzetten — laten we de zaken nu eens even in het juiste perspectief krijgen." Een ieder die kanttekeningen plaatst bij de rechtvaardigheid van de amnestiewet krijgt, zo blijkt al snel, met hem te doen.

Duke steekt van wal: "Ten eerste zijn er nog nooit zoveel mensen legaal naar de Verenigde Staten geëmigreerd als in de jaren '80, zo'n negen miljoen. De enige, enigszins vergelijkbare periode van 1910, toen zo'n 1,7 miljoen mensen legaal ons land in kwamen. Nu hoor je allemaal wilde verhalen over de VS die z'n deuren sluit, dat het gedaan is met het land van de vrijheid, dat is dus onzin.

Waar het om gaat is die stroom van illegale immigranten die eveneens groter is dan we hier ooit hebben meegemaakt. Aan de zuidgrens, met Mexico, pakken we per jaar ongeveer een miljoen mensen op die illegaal proberen binnen te komen. Met alle respect, That's a hell of a lot of people. Toen we er in 1986 zelfs 1,7 miljoen pakten, zeiden president, Congres en het Amerikaanse volk: We hebben onze grensen niet meer onder controle, daar moeten we iets aan doen."

**GOEDE BURGERS**

Duke heeft nu het vuur van de ware gelovige te pakken: "Toen hebben we gezegd: OK, een deel van die mensen gaan we legaliseren. Maar alleen de mensen die hier al vijf jaar zijn en die goede burgers van onze maatschappij zijn geweest. Geen mensen die om bijstand hebben gevraagd, geen mensen die ziektes bij zich dragen en geen mensen die een criminele achtergrond hebben. Goeie mensen — die wilden we legaliseren.

Bovendien is toen, voor het eerst in de geschiedenis van de VS, vastgesteld dat het voortaan strafbaar is als een werkgever willens en wetens een illegaal in dienst heeft. Dat is nog nooit gebeurd. Als we vroeger aan de zuidgrens een kippefarm of een T-shirt fabriekje binnenvielen, waren er altijd wel zo'n vijftig Mexicanen aan het werk. Als we dan wegreden om ze over de grens te zetten, riep zo'n baas ze na: 'Ik zie jullie woensdag wel weer, kunnen jullie meteen aan de slag!' Daar konden wij niets aan doen. Die Mexicanen werden als door een magneet naar dit land getrokken.

We hopen dat die toeloop — nu zo'n werkgever fors gestraft kan worden — minder wordt. Bovendien is onze dienst op grond van diezelfde wet, meer dan verdubbeld. We hebben nu zo'n 4800 mensen in dienst, dat betekent dat we de grens nu veel beter in de gaten kunnen houden."

**STATISTIEKEN**

Duke kijkt zijn Nederlandse gast vorsend aan. Nederlanders, die geven geen grote problemen. Er hebben zich een paar honderd Nederlanders aangemeld om 'gelegaliseerd' te worden. Aantallen die in de meeste gevallen de statistieken niet eens hebben gehaald. De miljoenen illegalen immigranten uit Mexico, El Salvador, Nicaragua, Haïti, India, de Filipijnen, daar gaat het om.

De Mexicanen vormen zo'n 65 procent van het grijze arbeids- leger. In het zuiden neemt hun invloed ziendereogen toe. Nu al wonen ruim 18 miljoen Hispanics legaal in de Verenigde Staten. In het zuiden van het land is op elke straathoek wel een 'cantina' te vinden. De taco, de nacho en de burrito zijn onderdelen van de American way of life geworden.

Duke Austin had op zijn beurt Thomas Jefferson kunnen aanhalen die betoogde geen voorstander te zijn van al te veel veranderingen in wetten en regels. Maar dat aan de andere kant diezelfde wetten en regels wel hand in hand moeten blijven gaan met de ontwikkelingen.

**SPARTELEND**

Duke laat tientallen foto's zien om aan te tonen dat het aan de 3000 kilometer lange zuidgrens (het 'Tortilla- gordijn') echt de spuigaten uitloopt. Foto's van Hispanics die waden door de Rio Grande, in gammele bootjes, over hekken, door gaatjes in hekken. Zwemmend en spartelend banen ze zich een weg naar de overkant, naar dat rijke buurland.

Maar die grenswachten zijn ook niet mis. Die zijn uitgerust met speciale grondsensoren die voetstappen registreren, die hebben gecomputeriseerde nachtkijkers die een wat science fiction- achtige aanblik bieden. Ze hebben cross- motoren die in het heuvelachtige landschap bij achtervolgingen goede diensten bewijzen.

Tot nu toe heeft het echter niet veel mogen baten. De mensen die hun beroep er van hebben gemaakt om Mexicanen illegaal de grens over te krijgen — door de Mexicanen Coyotes genaamd — vinden telkens nieuwe manieren om hun 'handel' tegen steeds hogere prijzen over te zetten.

Listige baasjes, die Coyotes. De Amerikaan Ted Conover sloot zich aan bij een groepje Mexicanen, stak met hen (illegaal) de grens over en werkte en woonde met hen. In het boek dat hij over zijn ervaringen schreef, beschrijft hij hoe menigmaal zijn hart in de keel bonsde tijdens contacten met deze hoogst onbetrouwbare gidsen. Omgang met dat soort heren is niet vrij van risico's, dat moge ook al blijken uit bijnamen als 'Het Mes'.

**ZOEMER**

Het gesprek met Congreslid Edward Roybal wordt twee keer onderbroken omdat de zoemer in zijn kantoor gaat. Die zoemer, dat betekent dat er in het Huis van Afgevaardigden gestemd gaat worden en dat derhalve zijn aanwezigheid is vereist.

Tussen die plichtplegingen door vertelt Roybal over zijn grote bedenkingen tegen de Immigratie Hervormings- wet: "Het is niet een wet in die zin dat daardoor het immigratieprobleem beter wordt geregeld. Ik zal u zeggen wat de problemen zijn. Ten eerste gaat het bij illegale immigratie vaak om mannen die hun gezin vooruit zijn gegaan. In heel veel gevallen betekent het dat de man wel, maar zijn vrouw en kinderen niet binnen de regeling vallen. Ik blijf proberen de wet zodanig te amenderen dat gezinshereniging een recht wordt.

Gezinnen vormen immers de fundamenten van dit land. Het werkt verder door, ik ben ervan overtuigd dat een heleboel mensen zich niet hebben aangemeld uit angst hun gezin kwijt te raken."

Roybal vervolgt: "Een tweede punt is de voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Hoe moet een illegale immigrant bewijzen dat hij al vóór 1 januari 1982 in de Verenigde Staten was? Een verklaring van zijn werkgever? Die houdt zich natuurlijk van de domme. Die heeft jarenlang allerlei premies ingehouden die hij nooit heeft afgedragen. Zou een huisbaas willen getuigen dat bijvoorbeeld een Hispanic al zes jaar in een huis van hem woont? Natuurlijk niet, dan moet zo'n huisbaas er namelijk rond voor uit komen dat hij al die jaren een rattehol heeft verhuurd voor zeshonderd dollar per maand."

Maar zijn dat dan geen zaken die iedereen, ook de Congresleden, hadden kunnen voorzien bij het aannemen van deze wet? Roybal: "Natuurlijk, maar vergis u niet in de vooroordelen, de discriminatie in dit land. Ook het Huis zit er vol mee, met mensen die zich verschuilen achter economische motieven om zoveel mogelijk immigranten te weren.

**SCHRIJNEND**

Er lijkt wel grond van waarheid te zitten in de beweringen van Congreslid Roybal. De kranten in de Verenigde Staten hebben zich de afgelopen weken uitgesloofd om schrijnende gevallen te vinden en zijn daarin ruimschoots geslaagd. Er zijn illegale gastarbeiders die al zo'n twintig jaar in de VS de kost verdienen maar de grootste moeite hebben om dat aan te tonen. En de wijze waarop sommige gezinnen uiteen worden gerukt, is ook niet mis.

De veertienjarige Pedro Flores bijvoorbeeld heeft het recht om, met zijn twee broertjes en zijn zusje, in de VS te blijven. Zijn moeder echter, die na 1982 naar de VS kwam toen Pedro's vader stierf, moet terug naar Mexico.

Vraag het de mensen in de rij.

Ze lachen wat schuchter, halen de schouders op, ze weten niet wat er met hun gezinnen zal gebeuren. Niemand die zich aanmeldt mag worden gedeporteerd, ook de vrouwen en kinderen niet. Maar die vrouwen en kinderen — als die vader na 1 januari 1982 zijn nagereisd! — krijgen volgens Roybal wel te horen dat het beter voor ze is om maar terug te keren. Als ze zijn gedeporteerd is hun kans op verblijf in de VS verder verkeken. Als ze vanuit Mexico opteren voor gezinshereniging met hun gelegaliseerde vader, maken ze een veel betere kans.

**ARM**

"Kijk eens", zegt Duke Austin, "zolang het ene land rijk is en het andere arm, zul je dit soort problemen blijven houden. Maar als wij onze grenzen open zetten voor iedereen, zijn we binnen de kortste keren net zo arm als Mexico. En nogmaals, Mexico is maar een deel van het probleem. De trucs die mensen uithalen om legaal ons land te betreden, da's ook niet mis.

Een huwelijk, dat is zo'n middeltje. Als je trouwt met een Amerikaanse vrouw of man, heb je recht op het Amerikaanse staatsburgerschap. Maar dan kijken we eerst natuurlijk wel even of dat nou echt een huwelijk is, dat begrijp je zeker wel."

Hoe dan, vraag je je af, controleren ze in het land van de onbegrensde mogelijkheden ook al tandeborstels in de badkamer?

Duke lacht: "Neen, neen. We ondervragen het echtpaar hier, in aparte kamers weet je wel. Vraagjes als: Wat hadden jullie vanmorgen voor ontbijt? 'Eieren' zegt die vrouw, 'Cornflakes', zegt die man. Op welke verdieping wonen jullie ook al weer? 'De zesde', zegt zij, 'de vierde', zegt hij. En zo", meldt Duke met twinkelende ogen, "komen we er toch wel achter hoor."

"We hebben hier wel vrouwen gehad die in een jaar tijd met negen buitenlanders trouwden. Zo'n man neemt de benen op het moment dat ie in de Verenigde Staten is. Die willen we dan meestal ook wel even spreken."

Duke haalt de schouders op, als om aan te geven dat het wel heel bizar moet zijn wil je hem nog verbazen.

"Dan haal je zo'n gevluchte echtgenoot op voor ondervraging, vraag je hoe dat zit, trouwen en op het moment dat ze voet op Amerikaanse bodem zetten er vandoor gaan. Dan krijg je verhalen als (Duke vervalt nu in een loepzuiver oriëntaals accent): 'Yes Sir, ik was vreselijk verliefd sir, maar toen we in Amerika waren, was liefde over Sir'. Vreselijk he", zegt Duke met azijnzuur- ironie, "als dat een vrouw negen keer per jaar overkomt?"

**HEILIG**

Duke Austin waakt over het Amerikaanse staatsburgerschap, volgens velen in de Verenigde Staten 'the greatest gift of all'.

"Toekomstige generaties zullen ons dankbaar zijn dat we met deze wet de waarde hebben behouden van een van onze heiligste bezittingen: het Amerikaanse staatsburgerschap", aldus president Reagan toen hij de wet tekende.

Dezelfde president die een jaar daarvoor nog had beschreven hoe het Vrijheidsbeeld in de haven van New York een 'baken van vrijheid, hoop en nieuwe kansen was voor de miljoenen welkome immigranten'. Het symbool van 'vrijheid en gerechtigheid voor iedereen.'

Vraag het Pedro, Ramon of Louis. Ze zullen waarschijnlijk de schouders ophalen en een beetje grijzen. De paradox zal hun wellicht niet ontgaan, maar thuis is ook niet alles.

# KINDERPAGINA

## Wist je dat

IN HET OUDE Griekenland, lang voordat Christus geboren werd, geloofden de Grieken in een heleboel goden, reuzen en monsters. Je hebt vast wel eens van Zeus, hun oppergod, gehoord. En van Medusa?
Medusa was een vreselijk schepsel om te zien. Met slangen in plaats van haren, met een [illegible] mond en [illegible] ogen [illegible] ogen [illegible] steen [illegible]
W[illegible] Amer[illegible] zond[illegible] To[illegible] ged[illegible] and[illegible] was [illegible]

Een van de meest gevreesde zeerovers uit de 14e eeuw was de Duitser Klaus Stortebeker. Maar in 1402 werd hij gevangen genomen en veroordeeld te worden onthoofd.
Stortebeker vroeg als laatste wens zijn mannen langs de weg naar het schavot op te stellen. Degenen, die hij dan na zijn onthoofding nog zou voorbijlopen, moest men ongestraft laten. De rechters vonden het goed. En amper had de beul zijn hoofd afgeslagen, of Stortebekers lichaam vloog overeind en rende nog een heel eind weg. Bijna al zijn mannen wist de dappere zeerover op deze manier te redden!

## Om te kleuren

## Stompie en Knerta

ALLE BERGMUISJES waren aan een grote trektocht dwars door het land begonnen. En Kwek de kikker ging ook mee.
Vier kleine muisjes waren altijd bij elkaar: Stompie, Knerta, Snoepgraag en Bolletje. En Kwek de kikker. Knerta vond Kwek een leuk speelkameraadje. Ze deed haar best net zo hoog te springen, maar dat lukte natuurlijk nooit. "Je bent een sufferd", zei Snoepgraag dan. "Waarom moet je zo hoog springen, als je de lekkerste hapjes juist dicht bij de grond kan vinden?"
"Wat bedoel je?", vroeg Knerta. "Ga maar mee, dan kun je ook proeven", zei Snoepgraag.
"Oh, ik weet wat het is", kwaakte Kwek, "Mm mm, wormen bedoelt hij. Kunnen jullie je iets lekkerders voorstellen dan een lekkere worm!"
"Jasses!", gilde Knerta. En Snoepgraag zei verontwaardigd: "Ben je niet wijs! Honing bedoel ik."
"Honing, wat is dat", vroeg Stompie. "Het is iets heel lekkers", verzekerde Snoepgraag. "Hoe smaakt het dan?" vroeg Knerta nieuwsgierig. "Dat weet ik niet", zei Snoepgraag. "Maar ik hoorde twee hommels zeggen dat de bijen zo hun best gedaan hadden om honing op de berghelling te verzamelen. En dat het zo zoet was dat het smolt op je tong."
"Maar we hebben geen tijd om honing te zoeken", aarzelde Bolletje. "We moeten bij de anderen blijven." "Maar alle bergmuizen lopen tegen de heuvel op waar wij moeten zijn", wees Snoepgraag. "Best", zei Stompie, "dan gaan we het huis van de bijen zoeken."
En daar gingen ze, achter de andere bergmuizen aan, die als een grote golf de helling van de berg overstroomde. Over gras en stenen, door diepe kloven en langs sloten en beekjes ging de tocht. Rechtuit, naar de grote verzamelplaats, waar de leider de troep heenvoerde. Helemaal achteraan kwamen de vijf vrienden, die met hun neus over de grond voortliepen, op zoek naar honing.

## Onze vriendjes

IK HEB EEN poes, die graag mensje speelt! Op een keer hoorde ik een raar geluid uit de badkamer komen. Ik ging kijken wat er aan de hand was. En wat zag ik? Het gekke beest stond op de w.c.-bril en probeerde haar behoefte, die ze in de w.c. gedaan had, onder te graven! Vanaf die dag houd ik de badkamerdeur maar dicht.

JEANETTE

## Elastiekjes

HOEVEEL gebroken en hoeveel hele elastiekjes zie je op het plaatje?

## Raadsel

AL DEZE voorwerpen gebruik je in de keuken — behalve één. Weet jij welke voorwerp dat is?

## Raadseltjes

1. Welk berg kun je niet beklimmen?
2. Welke rozen vind je op zee?
3. Wat is het tegenovergestelde van Theoloog?
4. Waarom moet je naar bed?
5. Elke dag heb ik tenen in mijn neus. Wie ben ik?
6. Met welke steen kun je geen huizen bouwen?
7. Wat staat er tussen hemel en aarde?
8. Pa wil bij Ma gaan, maar Nora staat in de weg. Wat is dat?
9. Ik draag altijd een kroon, maar toch ben ik geen koning. Wie ben ik?
10. Welke kraan kun je niet opendraaien?

## Luizebos

EEN LIEF KLEIN luisje ging slapen in een heerlijke grote afro. "Welterusten, Pa", zei het kleine ding tegen een grote luis, die een boze haren verder nog aan het werk was.
"Hé, hoor je dat?" vroeg een vriend van de grote luis. "Dat is toch niet jouw [illegible]"
"Nee, [illegible] te luis."
Wie was dat lieve kleine luisje toch "Welterusten Pa" zei? [illegible]

## Zoekplaatje

BIJ AL deze figuurtjes zijn er maar twee, die gelijk zijn. Welke zijn dat?

ZIE VOOR oplossing en de winnaar de Kinderkrant over twee weken. Stuur je oplossing vóór 3 juni 1988 naar de Amigoe (Scherpenheuvel z/n of P.O.Box 577; Aruba - Nassaustraat 100; Bonaire - de heer Linkels, P.O.Box 122, Bonaire) en zet op de envelop: KINDERPUZZEL.
Winnaar(es) van de week is:

**Maureen Nataly**
**Palm Beach 100**
**Aruba**

Zij ontvangt een waardebon van ƒ 15,- van Augustinus Boekhandel.

## Om zelf te maken

### Lijstje

[illegible] vaderdag! Zullen we nog gauw even een leuk fotolijstje voor hem maken? Je hebt er alleen een stuk karton, [illegible] prikkers voor nodig.
Teken met een papier of de deksel van een jampot een cirkel op het karton. Tot daar plak je de prikkers. Verdeel de cirkel in achten. Trek de lijnen door tot buiten de cirkel, want daar ga je dus de prikkers plakken. Lijm eerst prikkers op die buitenste acht lijnen en vul dan de tussenruimten op. Verf het lijstje en plak er een rond geknipte foto op. Plak een dubbel gevouwen lijntje op de achterkant, zodat vader het lijstje op kan hangen.

## Puzzel van de week

HORIZONTAAL: 1. deel van een boom; 4. peulvrucht; 7. getal; 9. ... en vloed; 10. afkorting van Sociaal Economische Raad; 12. waar; 14. nobel; 16. electrisch geladen deeltje; 18. reeds; 19. gedachte, plan; 21. stuk hout; 22. getal.

VERTIKAAL: 1. noodsein; 2. karakter; 3. Mio Conto (afkorting); 4. etcetera; 5. buurt bij Santa Rosa; 6. tuberculose; 8. hoofdpersoon van een boek; 11. verharde huid; 13. op deze plaats; 15. soort boom; 17. ontkenning; 18. dit houd je over, als je iets verbrand hebt; 20. en dergelijke (afkorting).

OPLOSSING vorige keer: 1. balk; 2. adel; 3. leve; 4. klep.

Meneer Jansen gaat naar de dokter.
Dokter: Meneer Jansen, ik kan er echt niet achter komen, wat u mankeert. Het zal wel door het drinken komen.
Meneer Jansen: Dan zal ik nog wel eens terug komen, als u nuchter bent, dokter.

OPLOSSING RAADSELS:
1. Herberg; 2. Matrozen; 3. Theo sprak de waarheid; 4. Omdat het bed niet naar jou komt; 5. Een schoen; 6. Een dobbelsteen; 7. Het woord "en"; 8. Panorama; 9. Een ananas; 10. Hijskraan.

OPLOSSING RAADSEL:
veiligheid-speld.

OPLOSSING luizebos:
Het was het zoontje van de grote luis.

OPLOSSING elastiekjes:
3 gebroken en 4 hele.

OPLOSSING zoekplaatje:
C en G.

OP EEN DAG regende het [illegible] hard! Alle [illegible] voor tien [illegible] tussen [illegible] best een [illegible] kon. [illegible] niets.
[illegible]
"Ik kan [illegible] jullie [illegible]

En Pinkie? Pinkie vond de regen prachtig. Hij stond in de deuropening en stak zijn arm uit het raam. Tikketikketik, deed de regen en maakte zijn hele arm nat. Hij stak zijn been naar buiten en liet zijn schoen nat regenen. Hij hield zijn muts omhoog om de regen op te vangen. Maar alle regen drupte dwars door de muts heen en maakte hem kletsnat. Zou hij even naar buiten gaan? Heel eventjes maar? Zijn arm, been en muts waren toch al nat.
En toen kabouter Brr even later zijn krantje uit had en naar buiten keek, zag hij Pinkie druipnat in de regen zitten. Pinkies muts lag in een grote plas water en Pinkie zelf zat onder de modder. "Alle kabouterbaarden bij elkaar!", schrok hij. En Poetjes pakte de mop maar weer, want als Pinkie zo naar binnen zou komen, zou de vloer van haar huisje weer vol modder komen.
Maar Pinkie kwam niet binnen. [illegible]

## Het moddermannetje

[illegible] in alle plassen water die hij tegen kwam. En na een poosje zat hij zo onder de modder, dat niemand meer kon zien dat hij Pinkie was.
Een paar parkietjes die hem zagen, vlogen verschrikt weg. "Wat was dat nou voor een raar modderbeest!" [illegible] een grote [illegible] springende modder[illegible]

[illegible] niet, niet mij", riep Pinkie hem na. Maar de konijntjes hoorden het al niet meer.
Een paar muisjes [illegible]

[illegible] lijk modderbeest", schreeuwden de muisjes. "Pinkie is een net kabouterjongetje met een schoon groen pakje [illegible]

helemaal onder een grote steen verscholen zaten, ook al. "Ja, ja, ik ga al", fluisterde Pinkie en rende naar huis, zo snel hij kon.
"Oh mama Poetsje", snikte hij. "Niemand wil meer met me spelen. Ze denken dat ik een vies moddermannetje ben." [illegible]

BESTE AANVALLER DIE ZWEDEN MOMENTEEL HEEFT

*Centrum-spits start na 15 augustus in De Meer*

# Stefan Pettersson tekent een drie-jarig contract bij Ajax

**GOTEBORG — Stefan Pettersson is met een contract voor drie jaar de nieuwe centrumspits van Ajax. De 25-jarige Zweed werd vrijdag door de Amsterdamse club voor een nationaal recordbedrag van IFK Goteborg overgenomen. Pettersson, negenvoudig international, is per 15 augustus de opvolger van de naar KV Mechelen vertrekkende John Bosman.**

De blonde spits volgt zijn voormalige teamgenoot Peter Larsson naar Ajax. De verdediger werd eind vorig jaar door de toenmalige technisch-directeur Johan Cruijff aangekocht.

Larsson raadde de technische staf van Ajax aan Pettersson te kopen. Barry Hulshoff en Ton Pronk namen vervolgens enkele keren plaats op de Zweedse tribunes en kwamen tot dezelfde conclusie als Larsson.

Deze week meldde uit Griekenland ook Panathinaikos zich als toekomstig werkgever van Pettersson, pas sinds enkele weken hersteld van een knieblessure. De prijs voor de fysiek sterke aanvaller steeg onmiddellijk. Volgens Zweedse ingewijden is Pettersson de duurste speler uit de nationale voetbalgeschiedenis.

Glenn Hysen, in 1987 van IFK Goteborg naar Fiorentina verkocht, was met 6,5 miljoen Zweedse kronen tot nu toe recordhouder. Pettersson moet rond de 9 miljoen kronen (2,9 miljoen gulden) gekost hebben. Ajax en IFK wilden de precieze hoogte van de transfersom niet bekend maken.

**BESTE ZWEED**

Pettersson wordt beschouwd als de beste speler van dit moment in Zweden. Voorzitter Gunnar Larsson was duidelijk in zijn commentaar. "Pettersson is niet makkelijk te vervangen. Spelers van zijn kaliber zijn op dit moment niet voorhanden in Zweden", aldus de IFK-voorzitter, die door een oude belofte zijn medewerking verleende aan de snelle transfer van Pettersson.

Vorig jaar kon de 1,87 meter lange centrumspits naar Italië, maar toen de zaak afketste, deed Larsson hem de belofte, bij een volgende gelegenheid alles in het werk te stellen hem naar het buitenland te helpen. IFK wilde Pettersson liefst tot het einde van het Zweedse seizoen houden. Als het Olympisch elftal zich plaatst voor Seoul, wordt de laatste play-off pas eind november gespeeld. Ajax wilde Pettersson echter zo spoedig mogelijk in De Meer hebben. De spits was bij een eerdere overgang aanmerkelijk duurder, maar dat maakte de Amsterdamse club niet uit, aldus mededelingen van voorzitter Larsson.

Ajax deed IFK en Pettersson een voortreffelijke aanbieding. Panathinaikos, de club van de IFK-trainer van vorig seizoen, Gunnar Bengtsson, kon niet opbieden tegen het Amsterdamse kapitaal. Daarom sprak Pettersson ook van het beste wat hem tot nu toe overkomen was. "Ik heb een goed gevoel nu ik voor Ajax heb gekozen. Het was het beste wat ik kon doen. De club is goed georganiseerd. Ik heb niet veel ervaring met het Nederlandse voetbal, maar ik verwacht er goede dingen van. Ik verheug me in ieder geval met Peter Larsson te kunnen spelen."

**TIMING EN TECHNIEK**

Pettersson speelt tot medio augustus zeker nog negen competitie- wedstrijden voor IFK. Verder moet de aanvaller, in eigen land geroemd om zijn timing met het hoofd en de techniek in de benen, voor zijn vertrek naar Amsterdam nog een keer uitkomen voor het Olympisch elftal en tweemaal voor het A-elftal van Zweden. Op 1 juni speelt hij in Salamanca tegen Spanje en op 31 juli is in Stockholm Brazilië de tegenstander van Zweden.

Pettersson stond de vorige zomer ook in de belangstelling van Fiorentina, die tenslotte voor de oud-PSV-er Hysen koos. De aanvaller, die de moeilijke taak heeft om bij Ajax de herinnering aan Van Basten en Bosman te doen vervagen, heeft de laatste jaren veel blessureleed gekend. Onlangs miste hij door een knieblessure het vierlandentoernooi in West-Berlijn, dat door de verrassende Zweedse ploeg werd gewonnen. Door de kwetsuren heeft de kopspecialist Pettersson het magere aantal van negen A-interlands achter zijn naam. Sinds november van vorig jaar, toen Italië in Napels Zweden uitschakelde voor de eindronde om het Europees kampioenschap, speelde Pettersson niet meer voor het nationale elftal.

**OLYMPISCH TEAM**

Op 12 mei keerde hij terug in een vertegenwoordigend elftal. Met het Olympisch team won Pettersson met 3-0 van Bulgarije. Hij maakte de openingstreffer. Pettersson wordt volgende week ook ingezet, als de Zweden tegen Frankrijk deelneming aan het Olympisch voetbaltoernooi in Seoul kunnen afdwingen.

Tot 15 augustus komt de spits in ieder geval voor IFK in de nationale competitie uit. De club loopt na het succes van 1987, toen tegen Dundee United de Uefa-beker werd veroverd, langzaam leeg. Pettersson, de maker van het thuisdoelpunt in die finale, volgt Hysen en Larsson.

De ontwikkelingen in de Zweedse havenstad zijn vergelijkbaar met die bij Ajax, dat sinds de Europese bekerwinst in Athene Van Basten, Silooy, Rijkaard en Bosman zag verdwijnen naar kooplustige en kapitaalkrachtige clubs in de rest van Europa.

Stefan Petterson wordt de tweede buitenlander bij Ajax. Het Nederlandse reglement staat niet meer vreemdelingen in een elftal toe.

**WERKVERGUNNING**

Ajax zal bij de Stichting Arbeidszaken wel op een positief advies over een werkvergunning voor Pettersson moeten aandringen. Voor een voetballer uit een land buiten de Europese Gemeenschap (EG) moet het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een arbeidsvergunning afgeven. Ajax moet daarbij bewijzen dat in eigen land en binnen de EG geen vergelijkbare voetballer als Pettersson voorhanden was, op het moment van de transfer.

In eigen land was John van Loen van FC Utrecht, bijna rond met Standard Luik, een alternatief geweest. In Engeland, lidstaat van de EG, werd vrijdag bekend gemaakt dat John Fashanu, van de kersverse FA-cupwinnaar Wimbledon, door de Amsterdamse club werd begeerd. De 25-jarige spits, van Nigeriaanse afkomst, weigerde het hem voorgelegde contract te tekenen, omdat Ajax voor hem in de markt zou zijn.

## *Olympische Spelen 1988*



*SEOUL — Gemaskerde Zuid-koreaanse commando's oefenen voor de komende Olympische Zomerspelen in Seoul. De commando's, duizend in getal, vormen de elite binnen de 60.000 man sterke veiligheidstroepen, die een rustig verloop van de Spelen in Seoul moeten garanderen.*

*De commando's worden ingezet op strategische posten in de stadions en op sportvelden.*

*Eerste analyses Kasparov - Karpov*

# Aanval Jan Timman op Kasparov werd remise

**AMSTERDAM — Het duel van Jan Timman tegen de wereldkampioen Gari Kasparov is ondanks aanvankelijke winstkansen voor Timman in remise geëindigd. Hij bediende zich van een ongebruikelijke, scherpe variant van het Grünfeld-Indisch. De dames verdwenen snel van het bord en wit kreeg een comfortabele stelling, die alle kans bood op winst te spelen.**

Kasparov had echter een belangrijke versterking gevonden: 16. Lb5. Met die zet forceerde hij een afruil, waardoor zwart in staat was een sterk paard op c5 te posteren, dat alle centrale velden onder controle hield. Timman speelde alert, behield door een pion-offer het initiatief, maar moest konstant op zijn hoede blijven voor onderhuidse dreigingen van zwart.

Zo was op de 28e zet toren-ruil op de onderste lijn zonder meer noodzakelijk. Timman overwoog Tc7 te spelen, maar zag nog juist, dat zwarts antwoord e5 door geforceerd mat tot overgave dwingt: 28. Tc7, e5; 29. Lxe5, Td2, waarna wit onweerlegbaar mat gaat op f2.

Timman omzeilde het gevaar en leek met zijn krachtzet g4 nog kans op de overwinning te maken. Kasparov verdedigde zich actief, ruilde paard voor loper en kwam in het toren-eindspel niet meer in moeilijkheden.

**ANALYSES**

Het voornaamste gespreksthema op de zesde speeldag was nog steeds de duizelingwekkende partij tussen Kasparov en Karpov van de dag ervoor. Er werd fel gedebatteerd over de vraag wie er nu eigenlijk gewonnen stond. Was Kasparov na Karpovs 24e zet (La3) inderdaad in hogere zin verslagen? Waren zijn stukoffers inderdaad niet meer dan wildwest-schaak?

Beide hoofdrolspelers vergaten door de opwindende gebeurtenissen even hun vijandschap. Ruim anderhalf uur analyseerden zij de uitzinnige partij in de vorm van talloze vluggertjes.

Een eerste, voorzichtige analyse van Tony Miles, aanwezig voor 'New in Chess', leerde dat Karpov zich buitengewoon vindingrijk had verdedigd, dat Kasparov zich verrekend had en dat remise de logische uitkomst was geweest, indien de klok niet had toegeslagen voor Karpov. Zo waren alle partijen toch nog tevreden.

Van der Wiel, in zijn partij tegen Karpov, had lange tijd remise binnen bereik, maar liet die in tijdnood glippen. Hij begeing in 'het vluggeren', vier minuten voor tien zetten -, een blunder. Hij posteerde zijn dame op een verkeerd veld, waardoor Karpov door een eenvoudige combinatie een kwaliteit en de partij won.



SENTRO DEPORTIVO KORSOU
**(zwembad)**
geopend van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

BOWLEN
**(Damacor Bowling Club, Chuchubiweg)**
Openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00- 02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
**(Maduro Plaza)**
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

SCHAAKVERENIGING JANWE
**(Sentro di Bario Janwé)**
elke zaterdag van 09.00-13.00 uur uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf 7 tot 23 jaar.

BASEBALL (AA-klasse)
20.00 Sta. Maria Pirates vs Royal Scorpions - SDK.

ATLETIEK
Sportwedstrijd én springen - Stadion Suffisant.

CURAÇAO LITTLE LEAGUE
10.00 Libby's vs Marchena; 12.00 Eagon vs Coca Cola; 14.00 Hertz vs Pinocchio; 16.00 A.B.N. vs C.W.P. - L.L. Ballpark.

10.00 Mas. Prod. vs Kodela; 12.00 Kodak vs Pet Care; 14.00 Libby's vs Ennia - Don Nicho Hurtado.

*****

ZONDAG
SCHIETEN
(Curaçaose Schietbond)
10.00 uur schietwedstrijden

BASEBALL (AA-klasse)
10.30 Wild Cats vs Alpha.

CURAÇAO LITTLE LEAGUE
10.00 Eagon vs Cindu; 12.00 Hertz vs Fort Nassau; 14.00 C.W.P. vs Pinocchio; 16.00 Amalie vs Marchena - L.L. Ballpark.

ATLETIEK
Veldloop 10 km Otrobanda Internashonal.

KAMPEONATO F.F.K.
16.00 Eleven Brothers vs Hubentut Westpunt; 18.00 Victory Boys vs SUBT - SDK.

*****

## Voetballers met de billen bloot

LONDEN — De Engelse FA-bekerwinnaar Wimbledon zal zich voor de tuchtcommissie moeten verantwoorden. De bond diende vrijdag een klacht in, dat Wimbledon de voetbalsport in discrediet gebracht had.

De klacht is een gevolg van een incident tijdens de Testimonal-wedstrijd van Alan Cork op maandag in het eigen stadion. Tijdens dat duel lieten alle spelers van Wimbledon op een gegeven moment hun broek zakken en toonden zij hun blote achterste aan het publiek.

Manager Bobby Gould probeerde de stunt te verzoenlijken. "Dit moet gezien worden in de sfeer van de nachten ervoor", verklaarde hij, doelend op de verrassende overwinning (1-0) op Liverpool van de zaterdag ervoor.

Gordon Taylor, secretaris van de vakbond van beroepsspelers, veroordeelde de actie van der spelers als 'een ander voorbeeld van de hufterige benadering van het leven'.

Taylor: "Als supporters dit soort dingen doen, worden ze oproerkraaiers en hufters genoemd, nu doen spelers hetzelfde. Ik ben bitter teleurgesteld in de spelers van Wimbledon en in de mensen die deze club leiden."

*Felomina en Sylvanie scoren tegen Sithoc (2-0)*

# Centro Dominguito alleen op kop in de eredivisie

**WILLEMSTAD — Met weliswaar meer wedstrijden gespeeld dan zijn dichtstbij zijnde concurrenten heeft Centro Dominguito / Tripple A bezit genomen van de koppositie in de eredivisie. Dit dankzij een 2-0 overwinning welke gisteravond in het SDK-stadion tegen Sithoc-Hubo werd behaald.**

Centro haalde met dit resultaat zijn vierde en vijfde winstpunt binnen in vier wedstrijden, twee meer dan SUBT/Fatum en Scherpenheuvel, die met drie punten elk thans de tweede plaats delen. Centro scoorde in die vier wedstrijden negen doelpunten, waaronder vijf tegen Undeba. Hiervan namen Hensley Felomina en Rubinet Sylvanie er elk twee voor hun rekening. Zij voeren ook samen de topscorerslijst aan.

Beiden lieten gisteravond hun derde treffer noteren. Sylvanie nog net voor de rust en Felomina in de 70e minuut. Overigens geen toeval, die doelpunten, maar een logisch gevolg van de aanvalskracht van de Dominguito-ploeg, die vanaf de start driftig in de aanval ging.

**GEEN STUWKRACHT**

De 1-0 voorsprong bij rust was al een juiste weergave van het strijdverloop. Terwijl bij Centro de middenvelders meetrokken met de aanval, ging er bij Sithoc onvoldoende stuwkracht uit van deze linie. Bovendien legde Sithoc te weinig variatie in zijn spel - er werd keer op keer via de rechterflank aangevallen - om het de verdediging van Centro echt lastig te maken.

In de tweede helft werd dat beter bij Sithoc toen men meer mankracht inzette in de aanval. Dit leverde voor onder meer Giovanni Regales en Norman St. Jago een aantal doelkansen op, die echter niet werden verzilverd.

Van zijn kant bleek Centro allerminst tevreden met de minimale voorsprong, waardoor de toeschouwers vergast werden op spannende momenten aan beide kanten. Na twee grote missers van Etienne Mercera (die van dichtbij naast kopte) en Gaachi Steenbaar (die de bal niet vol op de schoen kreeg), bood een slordigheidje bij Sithoc Hensley Felomina de kans om de tweede Centro-treffer te maken.

De bal werd namelijk slordig uitgetrapt in de richting van Felomina, die zich geen moment bedacht, maar meteen op doel schoot. Ofschoon hij van een behoorlijke afstand schoot, was keeper Ignacio, die zich nog niet eens in zijn doel had opgesteld, kansloos: 2-0.

De serie wedstrijden van de FFK-competitie in het SDK-stadion wordt zondagavond afgesloten met het duel tussen Victory Boys en SUBT. Vanaf volgende week woensdag zal de competitie in het Dr. Antoine Maduro-stadion, te Kintjan, worden voortgezet. Daar wordt dan gestart met het duel Jong Holland - De Koning.

*Koploper FC Twente verliest (0-1)*

# Willem II brengt spanning weer terug in na-competitie

**DEN HAAG — In de na-competitie van de eredivisie is de spanning weer teruggekeerd. Daar zorgde de 0-1 overwinning van Willem II in Enschede tegen FC Twente voor. Van der Horst scoorde in de 13e minuut de enige treffer. In Groningen kwam de thuisploeg tegen VVV niet tot scoren. VVV ook niet.**

Willem II domineerde in de eerste helft nadrukkelijk. Technisch superieur aan de koploper in de na-competitie, troefde de ploeg van coach De Visser de opponent in vrijwel alle persoonlijke duels af en koos het waar mogelijk de aanval. De balvastheid van de Tilburgers (Godee en Brocken) gevoegd bij het creatieve vermogen van de soms Braziliaans wervelende Van Straalen en het diepgaan van vooral Fesens leidde tot voortdurende problemen bij Twente, dat er in feite niet meer dan hard werken tegenover kon stellen.

Van der Horst kon in de 13e minuut op aangeven van Fesens simpel scoren, nadat Balm finaal langs de bal had gemaaid. De tweede helft werd boeiender doordat Twente de mouwen opstroopte en meer acuratesse in zijn spel legde. Keur en Huistra konden echter open kansen voor het doel niet verzilveren.

Scheidsrechter Thomas gaf voor het toeziend oog van bijna 8000 kijkers aan Paus van Twente een gele kaart.

Scheidsrechter Uilenberg hoefde in Groningen bij het duel tussen de plaatselijke FC en VVV (4000 toeschouwers) geen kaarten te trekken. Behoudens enkele fraaie opflevingen na rust was het duel teleurstellend. Vooral de Groningers misten kansen en hadden geen geluk, zoals bij een schot van Brooke, de actiefste speler op het veld, dat tegen de onderkant van de lat kwam.

Brooke had trouwens in de eerste helft geluk dat Uilenberg óf de trap in de richting van Rutten niet gezien heeft óf niet wilde zien, maar het was zeker een rode kaart waard geweest. De beste aanvalskans kreeg de naar Engeland terugkerende aanvaller in de 21e minuut. Hij schoot een voorzet van Olde Riekerink tegen de paal. Groningen schitterde vooral door slordigheid.

**STAND**

De stand na de derde ronde in de na-competitie voor een entree-bewijs voor het Uefabekertoernooi is na gisteren:

| | |
|---|---|
| 1. FC Twente | 3 4 (4-2) |
| 2. Willem II | 3 3 (3-3) |
| 3. VVV | 3 3 (2-2) |
| 4. FC Groningen | 3 2 (2-4) |

## Major League Baseball

NEW YORK — De uitslagen van de vrijdag gespeelde wedstrijden in de hoogste klassen van de Amerikaanse honkbalcompetitie zijn:

**AMERICAN LEAGUE:**
Oakland A's — New York Yankees 11-3, Detroit Tigers — Chicago White Sox 14-6, Seattle Mariners — Baltimore Orioles 3-2, Kansas City Royals — Cleveland Indians 4-3, Toronto Blue Jays — Milwaukee Brewers 3-1, California Angels — Boston Red Sox 4-2, Minnesota Twins — Texas Rangers uitgesteld.

**NATIONAL LEAGUE:**
Pittsburgh Pirates — Atlanta Braves 10-3, Cincinnati Reds — Chicago Cubs 7-2, Houston Astros — St. Louis Cardinals 5-3, San Diego Padres — Philadelphia Phillies 4-3, New York Mets — Los Angeles Dodgers 5-2, San Francisco Giants — Montreal Expos 11-2.

# Timman-Kasparov zet voor zet

AMSTERDAM — Het duel tussen Jan Timman en Gari Kasparov uit de zesde ronde van de schaakvierkamp in Amsterdam, had het volgende zettenverloop.

Wit: Jan Timman
Zwart: Gari Kasparov

Grünfeld-Indisch

| | |
|---|---|
| 1. d2-d4 | Pg8-f6 |
| 2. c2-c4 | g7-g6 |
| 3. Pb1-c3 | d7-d5 |
| 4. Lc1-f4 | Lf8-g7 |
| 5. e2-e3 | c7-c5 |
| 6. d4xc5 | Dd8-a5 |
| 7. Dd1-a4 † | Da5xa4 |
| 8. Pc3xa4 | Pf6-e4 |
| 9. f2-f3 | Lc8-d7 |
| 10. f3xe4 | Ld7xa4 |
| 11. c4xd5 | Lg7xb2 |
| 12. Ta1-b1 | Lb2-c3 † |
| 13. Ke1-f2 | Pb8-d7 |
| 14. Tb1-c1 | Pd7xc5 |
| 15. Kf2-f3 | Lc3-b4 |
| 16. Tc1-c4 | La4-b5 |
| 17. Tc4xb4 | Lb5xf1 |
| 18. Pg1-e2 | Lf1xe2 † |
| 19. Kf3xe2 | f7-f5 |
| 20. e4xf5 | g6xf5 |
| 21. Th1-d1 | Ta8-d8 |
| 22. Ke2-f3 | Th8-g8 |
| 23. Lf4-e5 | Td8-d7 |
| 24. Tb4-h4 | e7-e6 |
| 25. Td1-c1 | Td7xd5 |
| 26. Le5-d4 | Pc5-e4 |
| 27. Tc1-c8 † | Td5-d8 |
| 28. Tc8xd8 † | Ke8xd8 |
| 29. g2-g4 | Pe2-d4 † |
| 30. Kf3-e2 | Pd2-e4 |
| 31. Ke2-f3 | Pe4-d2 † |
| 32. Kf3-e2 | Pd2-e4 |
| 33. g4xf5 | e6xf5 |
| 34. Ke2-f3 | Pe4-g5 † |
| 35. Kf3-f4 | Pg5-e6 † |
| 36. Kf4xf5 | Pe6xd4 |
| 37. e3xd4 | Tg8-g7 |
| 38. d4-d5 | Kd8-d7 |
| 39. Th4-h6 | Tg7-g2 |
| 40. a2-a4 | Tg2-f2 † |
| 41. Kf5-e5 | Tf2-e2 † |
| 42. Ke5-d4 | Te2-d2 † |
| 43. Kd4-c4 | Td2-c2 † |
| 44. Kc4-b3 | Tc2-d2 |
| 45. Th6xh7 † | Kd7-d6 |

Remise.

*Statutenwijziging Ontwikkelingsbank doorgevoerd*

# Grotere armslag en meer mogelijkheden OBNA

**WILLEMSTAD — Ten overstaan van notaris mr J.W.M. Thesseling is op 5 mei de akte van statuten- wijziging verleden van de Ontwikkelingsbank van de Nederlandse Antillen (OBNA). De OBNA heeft ten doel de totstand- koming te bevorderen van projecten welke voor de economische ontwikkeling van de Nederlandse Antillen van belang zijn.**

Het maatschappelijk kapitaal van de OBNA bedraagt 26 miljoen gulden. Ten tijde van de statuten- wijziging was 13 miljoen gulden aan aandelen geplaatst: negen miljoen in de publieke sector en vier miljoen in de private sector.

De private sector aandeelhouders van de OBNA zijn: Maduro & Curiel's bank n.v., Algemene Bank Nederland n.v., Banco Industrial de Venezuela C.A., Banco di Caribe n.v., Pierson Heldring & Pierson (N.A.) n.v., CITCO Banking Corporation, Scotia Realty Antilles n.v., Banco Mercantil n.v., Banco Provincial n.v., Banco Latino n.v., Nederlandse Middenstands Bank n.v. en Bank of Boston.

De Nederlandse Participatie Maatschappij voor de Nederlandse Antillen n.v. (NPMNA), een 100% dochter- onderneming van de Nationale Investeringsbank (NIB) van Nederland in Den Haag en het Cessantiafonds van de Nederlandse Antillen zullen binnenkort als private- sector aandeelhouders van de OBNA toetreden.

De her- structurering van OBNA omvat met name een wijziging in de besluit- vormings- procedures en van de samenstelling van haar bestuurs- organen. Met de recente statuten- wijziging is het zo dat de bank bestuurd wordt door een directie bestaande uit twee directeuren onder toezicht van een Raad van Commissarissen waarin voorshands twaalf leden zijn benoemd.

**COMMISSIE**

De Raad van Commissarissen is het hoogste gezags- en beleidsbepalende orgaan van de bank. Uit de Raad van Commissarissen is een Commissie van Advies benoemd bestaande uit 3 leden die, als daartoe gemachtigd door de Raad van Commissarissen, het concrete toezicht uitoefent op het krediet- en participatie- beleid van de directie. De voorzitter van de Raad van Commissarissen is ex officio voorzitter van deze Commissie van Advies.

Door de algemene vergadering van aandeelhouders is mr F.D. Leo benoemd als voorzitter van de Raad van Commissarissen - tevens voorzitter Commissie van Advies - en mr O.B. Linker en mr L.M. Overmars als gewone leden van de Commissie van Advies (beide laatst- genoemden zijn derhalve tevens leden van de Raad can Commissarissen).

De overige negen leden van de Raad van Commissarissen zijn drs D.H.F.B. Veenhuizen (rechtspersoon de Nederlandse Antillen), L.E. Didiez (eilandgebied Curacao), C.M. Marsera (eilandgebied Bonaire), V.M. Connor (St. Maarten, Saba en St. Eustatius), H.V. Ignacio en mr P.N. Virginia (op voordracht van de lokale private- sector aandeelhouders); voorts E.J.M. Mendes de Gouveia (voorzitter Korpodeko), E.W. Ong-A-Kwie (secretaris Korpodeko) en R.M. Lucia (penning- meester Korpodeko).

Tot leden van de directie van OBNA zijn door de aandeel- houdersvergadering benoemd E.A. Alvarez jr. en C. Gomes Casseres, M.A. (laatstgenoemde is tevens directeur van Korpodeko).

**KREDIET**

Krediet of deelneming of andere financiering die de OBNA- directie voorstelt zal, behoudens die tot een bepaalde omvang, aan het advies van de Commissie van Advies onderworpen zijn, in die zin evenwel dat de directie verantwoordelijk blijft en zelfstandig beslist of en onder welke voorwaarden financiering door haar wordt voorgestaan.

De Commissie van Advies is in het kader van de nieuwe opzet van de bank van cruciale betekenis. In de eerste plaats omdat zij de directie voortdurend terzijde moet staan met haar adviezen - gevraagd of eigener beweging - maar ook omdat de directie voor een aantal rechts- handelingen van de Commissie van Advies goedkeuring behoeft.

Het is op grond daarvan dat de leden van de Commissie van Advies in staat moet zijn objectief hun oordeel te geven, op grond van eigen deskundigheid. Ter waarborging van de objectiviteit en neutralitiet van de Commissie van Advies wordt in de statuten bij dit punt voorgeschreven dat de leden van deze commissie geen actieve bankier mogen zijn in het lokale - onshore - bankwezen; evenzo mogen zij niet een belangrijke ambtelijke of publieke funktie bekleden.

Voorts komen statutair voor benoeming tot leden van de Commissie van Advies niet in aanmerking personen die een leiding- gevende positie binnen een werkgevers- of werknemers- organisatie bekleden, of personen die en leiding- gevende positie bekleden in een onderneming die in aanmerking zou kunnen komen voor financiering door de OBNA.

Tenslotte wordt in de statuten ook uitgesloten dat actieve politici tot leden van de Commissie van Advies kunnen worden benoemd.

**NPMNA**

Tijdens de laatst- gehouden aandeel- houdersvergadering is een pakket aandelen van OBNA (1,5 miljoen gulden) gereserveerd voor de Nederlandse Participatie Maatschappij voor de Nederlandse Antillen n.v. (NPMNA).

De plaatsing van deze aandelen bij de NPMNA heeft tot doel op deze wijze een band te creëren die een bron van ondersteuning voor OBNA zal kunnen zijn op elk gebied. De commissaris die op voordracht van de NPMNA wordt benoemd maakt statutair deel uit van de Commissie van Advies - zolang de NPMNA houdster is van het grootste aantal geplaatste private- sector aandelen. Door de NPMNA is mr L.M. Overmars, directie- lid van de NIB, als commis- saris van OBNA voorgedragen en door de aandeelhouders van OBNA benoemd.

De band die thans tussen de OBNA en de NPMNA is geschapen, opent tevens de mogelijkheid om jaarlijks een zeker bedrag uit de Nederlandse ontwikkelings- gelden rechtstreeks ter beschikking te doen stellen van de OBNA in die zin dat de besteding van de aldus beschikbaar gestelde middelen ter beslissing worden gelaten aan de besluitvormings- organen van de OBNA zelf.

Tijdens het in januari jongstleden gehouden bestedings- overleg is uit de allocatie van Curacao NAFl. 9,0 miljoen "ge- earmarked" om ter beschikking te worden gesteld voor productieve investeringen in de particuliere sector op Curacao (via de OBNA). Hiermee is bewust vooruitgelopen op de tot standkoming van de onderhavige herstructurering van de OBNA en de relatie met de NPMNA en de Stichting Korpodeko waarin de herziene statuten van OBNA voorzien.

**KORPODEKO**

De samenwerking met de Stichting Korpodeko op Curacao is reeds op bepaalde gebieden contractueel geregeld. Zo werd in oktober 1986 een zogeheten beheers- en advies- overeenkomst tussen OBNA en Korpodeko ondertekend en onlangs is een "protocol tot nadere samenwerking" door genoemde partijen geaccordeerd (27 april 1988).

Het werkterrein van Korpodeko valt op een aantal gebieden samen met het werkterrein van OBNA, uiteraard wat Korpodeko betreft., voor het eiland Curacao.

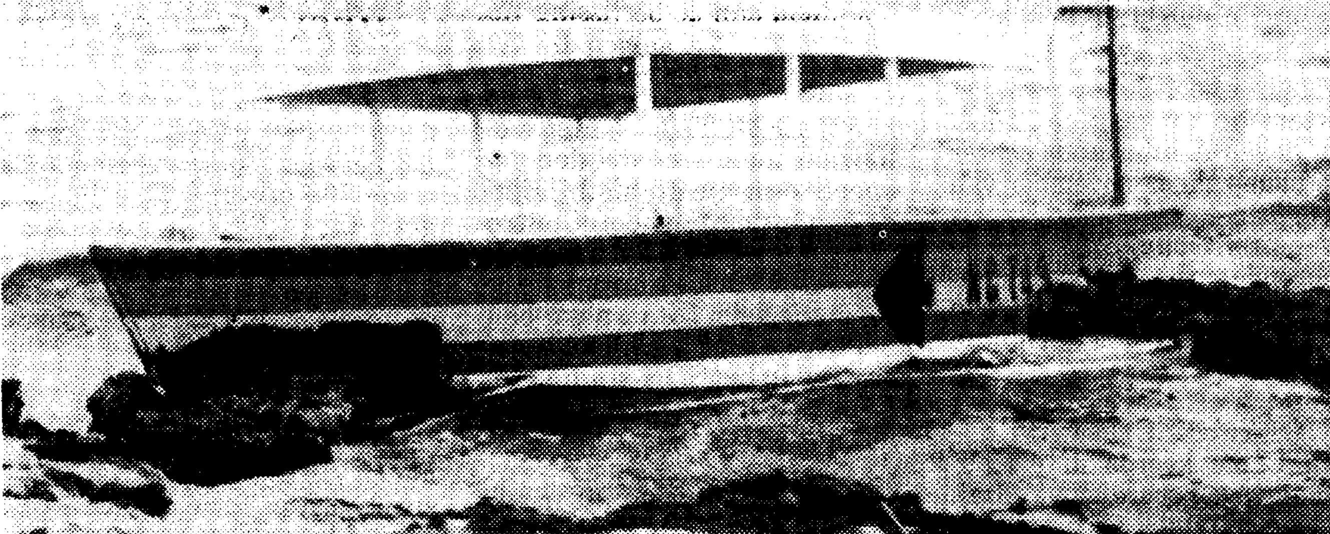
Het is daarom dat bij de herstructurering van de OBNA in de opzet is voorzien dat de werkzaamheden van beide ontwikkelings- instellingen zo zeer gecoordineerd zullen zijn dat voor ondernemers die een beroep op beide instellingen willen doen geen verwarring onstaat omtrent de financierings- mogelijkheden en bovendien wordt vermeden dat concurrentie tussen beide instellingen een rol zou kunnen spelen.

De samenwerking met Korpodeko waarin de herziene OBNA-statuten voorzien, beoogt dus een verdere coordinatie van aktiviteiten te bewerkstelligen. Korpodeko verkrijgt haar middelen uit de Curacaose inkomsten- belasting en voert een beleid ter stimulering van het bedrijfsleven in met name die sectoren waar de overheid stimulering wenselijk acht. OBNA kan daarop aansluiten zonder zelf af te wijken van de bancaire voorwaarden die OBNA zal blijven hanteren. De OBNA zal naar buiten toe een commerciel beleid blijven voeren, evenwel met grotere armslag en met meer mogelijkheden dan tot nu toe het geval is geweest.



*...van links naar rechts: drs M. de Castro, L. Didiez, E. Alvarez Jr., C. Gomes Casseres, R. Lucia, drs D. Veenhuizen, mr. P. Virginia, E. Ong-A-Kwie, H. Ignacio, mr. O. Linker, A. Diaz en mr. J. Thesseling. Mr. F. Leo, voorzitter van de Raad van Commissarissen van de Ontwikkelingsbank, was uitlandig ...*

# Toeristen moeten overboord na brand 'glass bottom boat'



**WILLEMSTAD — Gistermiddag moesten vijf toeristen van een 'glass bottom boat' van de Dive Shop van het Princess Beach Hotel springen toen er brand uitbrak in de motoren. Onder de toeristen bevond zich één kind. Ze bevonden zich op dat moment niet al te ver van een boei, die in de buurt van het Seaquarium was aangebracht. De drenkelingen konden zich daaraan vastklampen tot zij werden opgepikt door een boot van het Seaquarium.**

De boot met de glazen bodem dreef door de stroming en de golfslag naar de kust. Daar sloeg het schip op de rotsen. De boot moet als totaal vernield worden beschouwd.

*...de totaal vernielde boot met glazen bodem van de Dive Shop van het Princess Beach Hotel. Bij de boeg is duidelijk het gat te zien.*

Het is niet bekend waardoor de brand is ontstaan. Ooggetuigen verklaarden dat er plotseling grote rookwolken opstegen. Meteen daarna sprongen de passagiers en de bestuurder van de boot overboord.

*Lezing van Hans Paalman*

# Modern museum-beleid

WILLEMSTAD — Onder de titel "Modern Museumbeleid" houdt Hans Paalman, directeur van het Stedelijk Museum Schiedam zondagmorgen 22 mei een Cola Debrot voordracht in de aula van de UNA.

Wie aan het woord museum direct de gedachte verbindt dat het synoniem is voor stoffigheid komt zeker in de musea van hedendaagse kunst bedrogen uit. Het eigentijdse karakter van de hedendaagse kunstuitingen is daar één van de oorzaken van.

Want niet alleen statische zaken, zoals schilderijen, prenten en beeldhouwwerken worden tentoongesteld maar bewegende sculpturen (soms met licht en geluid) video- presentaties, toneelachtige situaties (performances en happenings) zorgen voor dynamisch tegenwicht tegen die statische kunstwerken.

Het museum — van oudsher verzamelplaats van voorwerpen van kunst en cultuur — verzamelt allereerst om bepaalde (kunst) voorwerpen voor het nageslacht te bewaren. Daartoe verzamelt zij, conserveert zij en probeert zij door de voorwerpen zo te rangschikken of te presenteren bepaalde periodes uit heden en verleden begrijpelijk te maken, ook voor de nietingewijde.

**COLLECTIES**

Het grootste probleem in de musea — en zeker in die van hedendaagse kunst — is de explosieve groei van de collecties. Schilderijen met afmetingen van vele meters, ingewikkeld in elkaar grijpende sculpturen, kunstwerken van snel vergankelijke materialen, klein en groot, alles dient op verantwoorde wijze te worden "opgeborgen".

Bovendien dienen regelmatig vanuit de depots tijdelijke presentaties in de museumzalen te worden gehouden, dus moet men zeker weten op welke plek men iets "opborg". Openbare toegankelijkheid van de museumcollecties is ook een zaak van en voor de gemeenschap. Immers de meestal met gemeenschapsgeld gekochte voorwerpen, dienen door diezelfde gemeenschap gezien te kunnen worden.

Om aan al deze wensen enigzins tegemoet te komen heeft het Stedelijk Museum Schiedam een project gestart, dat uniek te noemen is, nl. het "open depot", dat — de naam zegt het al — een voor het publiek toegankelijke museumdepot is.

**PANELEN**

In een museumzaal is op 96 grote, uitschuifbare panelen een gedeelte van de collectie van het Stedelijk Museum Schiedam opgehangen. Niet zo opgehangen als men het idealiter in de museumzalen zou willen hangen, maar het geeft in ieder geval de individuele bezoeker de gelegenheid om kennis te nemen van een groot aantal richtingen in de beeldende kunst.

Een stukje stads- geschiedenis van Schiedam (regenten- portretten, topografische schilderijen) uit vele eeuwen, wisselen zich af met "voorbeelden" uit bijvoorbeeld de "Haagse" en de "Bergense" school. Het unieke COBRA (Copenhagen, Brussel, Amsterdam)- bezit van het Stedelijk Museum Schiedam, evenals de systematische kunst (Stuycken, Dekkers, Bonies) en de collectie POP-ART is altijd tentoongesteld. Aangepast aan de tijdelijke tentoonstellingen worden wisselende presentaties in het "open depot" gehouden.

Het Stedelijk Museum Schiedam is een Nederlandse middelgroot museum, dat zich sinds 1954 voornamelijk bezig houdt met het collectioneren en tentoonstellen van hedendaagse beeldende kunst. Hierdoor heeft het Stedelijk Museum Schiedam een goede naam bij de liefhebbers en kenners van hedendaagse kunst. Vele thans zeer bekende beeldende kunstenaars exposeerden (veelal aan het begin van hun carrière) in Schiedam.

De voordracht die om elf uur zondagmorgen begint en die vrij toegankelijk is, zal verlucht worden met videopresentaties.





# Drugsgebruik in sport tegengaan

**WILLEMSTAD — De gedeputeerde voor Sportzaken, George Hueck, heeft concrete plannen voor het opzetten van een goed systeem van sport- geneeskunde. Daarin zal tevens een effectievere controle op het gebruik van stimulerende middelen in sport moeten worden toegepast. Het gebruik van deze middelen is dermate alarmerend, dat daaraan met alle mogelijke middelen een einde moet worden gemaakt. Dit zijn enkele punten van het radioprogramma van Partido Social Independiente (SI), dat gisteren is uitgezonden.**

In haar radio- programma wijdde SI uit over de deplorabele toestand, waarin vele sport- terreinen verkeren. Volgens woordvoerder Eithel Pietersz moet de regering een agressievere politiek voeren om deze sportvelden te verbeteren. Tevens pleitte SI voor het aanbrengen van verlichting, opdat sportlieden ook 's avonds kunnen trainen. Wegens gebrek aan voldoende verlichting kunnen de meeste sportvelden momenteel niet optimaal gebruikt worden. Gedeputeerde Hueck heeft de gedeputeerde voor Kodela benaderd met het verzoek te overwegen of de verlichting van sportvelden niet als straat- verlichting beschouwd kan worden. In dat geval zou de stroom voor de verlichting van de velden niet in rekening hoeven worden gebracht, waardoor de sportverenigingen het geld voor electriciteit voor andere zaken kunnen aanwenden. Dit temeer, daar de overheid de verenigingen heeft meegedeeld, dat de sportsubsidie omlaag gaat.

Om de bestaande sport- accommodaties uit te breiden heeft gedeputeerde Hueck prioriteit gegeven aan zwembad 'Benny Leito'. Dit zwembad bevat zout water, wat niets kost. Het zou goed voor recreatieve doeleinden of als instructiebad kunnen fungeren. Het zwembad S.D.K. bij Brievengat zou volgens SI beschikbaar moeten blijven voor atleten van een hoog niveau, die op nationaal en internationaal niveau meedoen. Op deze wijze zou de overheid minder geld hoeven uit te geven en zou er dagelijks meer geoefend kunnen worden. Verder feliciteert SI premier Maria Liberia-Peters met de vorming van een nieuw kabinet, dat deze week geïnstalleerd is. De SI hoopt, dat de nieuwe regering een goed beleid zal voeren, waarvan eenieder de vruchten zal kunnen plukken. Tot zover de SI.

# Eric the Kid opent disco

**WILLEMSTAD — De Nieuwe Studio Club gaat donderdag weer open. De disco- club die sinds februari gesloten is geweest, zal dan onder leiding van disk- jockey Eric the Kid opnieuw voor het danspubliek toegankelijk zijn.**

De Nieuwe Studio Club tegenover Broadway Supermarket heeft een geheel nieuw management gekregen bestaande uit Eric the Kid en een aantal partners. Over de samenstelling van het management en de preciese plannen wilde de d.j. nog geen mededelingen doen. The Kid vertelde slechts dat het in de bedoeling lag, dat naast het draaien van platen ook een aantal live-shows gebracht zullen worden. Daarbij zullen zowel buitenlandse bands als lokale artiesten optreden. Tevens verklaarde de d.j., dat de club openstaat voor het promoten van lokale artiesten. De Nieuwe Studio Club zal van woensdag- avond tot en met zondag- avond geopend zijn. Sluitingstijd is vier uur. Maandag en dinsdag is de club gesloten.

*****

**LAS VEGAS — Voor het eerst hebben de VS vrijdag een kernproef genomen in tegenwoordigheid van 6 SU- geleerden, die zich tijdens de proef in een waarnemers- post op 70 km van de ondergrondse proefplaats. De bom had de kracht van 150 kiloton. De proef was 2 keer uitgesteld wegens slecht weer.**

## AGENDA BONAIRE

**POLITIE: 8000**
**BRANDWEER: 8222**
**TAXICENTRALE: 8845**
**HOSPITAAL: 8900**

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur; zondag gesloten.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(**openingstijden** voor het publiek) maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(**openingstijden** voor lezers) woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

MUZIEKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging hiervan gelieve contact op te nemen met de heer Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

POLITIECLUB (Weg naar Willemstoren): geopend op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zaterdag van 12.00-24.00 uur.

SPREEKUUR (gezaghebber): elke donderdag van 09.00-11.00 uur op het Bestuurskantoor, Kralendijk; laatste donderdag van de maand van 10.00-12.00 uur te Rincon.

KOKOLISHI (tel.: 8198): verzameling Bonaireaanse schelpen en koraal; open van dinsdag t/m vrijdag van 10.00-12.30 uur - Kaya Nikiboko Zuid 3.

LVV: **openingstijden slachthuis** maandag t/m woensdag van 07.00-12.00/13.00-16.00 uur en donderdag en vrijdag van 06.00-11.00/11.30-14.30 uur.

KERKDIENSTEN
**Sint Bernarduskerk Kralendijk:** dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00 uur.
**Coromotokerk Antriol:** dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
**Ludovicuskerk Rincon:** dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

**KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Kaya Cacique 4.**

### IETS EERDER DAN VERWACHT

*Tussen 1975 en 1979 duizend schepen afgehandeld*

# Charter Oak 2500e tanker aan Bopec-pier

**KRALENDIJK — Vrijdag meerde sedert de opening van de Bonaire Petroleum Corporation N.V. het 2500ste schip af aan de pier. Het was de 228 meter lange en 60880 BRT tanker Charter Oak. De Bopec lijkt momenteel over het ergste dieptepunt heen te zijn. De vijfentwintig- honderdste tanker werd iets later verwacht.**

Twaalf en een half jaar geleden werd de Bopec terminal in bedrijf genomen. Afgelopen maand maart werd daarvoor intern feest gevierd bij het bedrijf, dat in de eerste jaren van het bestaan zeer succesvol was, maar later enorme verliezen leed. Deze verliezen, aldus managing directeur ir Ted van Dam Merret, zijn inmiddels teruggebracht tot drie miljoen dollar per jaar, maar er komt langzaam maar zeker wat licht in de toekomst.

Het eerste schip dat afmeerde aan de Bopecpier — op de dag van de officiele opening door de toenmalige gouverneur drs B.M. Leito — was de in die tijd grootste tanker ter wereld de VLCC Commander die op 15 september 1975 1,5 miljoen barrel olie afleverde. De vooruitzichten waren goed: binnen vier maanden werd er in de tanks op de terminal 11.528.578 barrel opgeslagen en ruim tien miljoen vaten overgeslagen: dus in kleinere tankers geladen voor doorvoer naar de Amerikaanse westkust. In 1976 meerden er ruim 300 schepen af aan de terminal.

**DIEPTEPUNT**

In 1977 waren dat er 365, in 1978 een totaal van 322. Op 11 januari 1979 arriveerde het duizendste schip. Het was de Arco Independente. In datzelfde topjaar legden nog 369 tankers aan. Daarmee was echter het succes van de Bopec afgelopen. De daarna volgende jaren waren bedroevend. Van 1980 tot en met 1982 nauwelijks tweehonderd schepen. Het grootste dieptepunt echter werd bereikt in de jaren 1984-1985, toen er slechts 149 schepen werden afgemeerd aan de laad- en lospieren van Bopec N.V. De verliezen waren natuurlijk navenant.

Directeur Ted van Dam Merret ziet echter de laatste maanden weer een lichte opleving. Lang van te voren werd dan ook al aangekondigd, dat de 2500e tanker in het voorjaar zou afmeren. Dat is dan gisteren gebeurd. Een heuglijk feit dat een indicatie kan zijn voor wat Van Dam Merret het 'break even' punt voor het bedrijf noemde.

Ter gelegenheid van de aankomst van de Charter Oak die onder Panamese vlag vaart en voordat het gekocht werd door Caribbean Sprout Marine Corp., bekend was onder de naam Caribbean Sprout II werd er een cocktail party georganiseerd aan boord van het schip. Dat gebeurde door de Bonaire Trading Company, die al vanaf het begin de schepen van Bopec afhandelt. Bij deze gelegenheid werd aan de kapitein Ok Man-Sek een herinnering van Bonaire aangeboden.

## ECU's voor verzamelaars



*DEN HAAG — Op het Congres van Europa, dat in Den Haag werd gehouden, werden de eerste Nederlandse ECU's gepresenteerd in de vorm van gouden en zilveren muntstukken voor verzamelaars. De ECU, de rekeneenheid die binnen de Europese Gemeenschap wordt toegepast, is nog geen wettig betaalmiddel. Wel kunnen er transacties in worden uitgevoerd en kunnen er bij banken ECU-rekeningen worden geopend.*

*Een ECU is vandaag f.2,33 waard. Op den duur zal de EG een echte gemeenschappelijke Europese munt krijgen. Of die de naam 'ECU' zal heten is nog de vraag. De laatste tijd scoort ook de Monnet hoog, genoemd naar de Fransman Jean Monnet, de vader van de Europese integratie, en wat klank betreft verwant aan money of monnaie.*

### WAARNEMING VOORZITTERSCHAP CECILIA VOORBIJ

*Na verbale oorlog tussen Soliana en Norwin Willem*

# Commissie opgeheven voor reorganisatie binnen PDB

**KRALENDIJK — Het lag voor de hand, dat de verklaringen van de waarnemend voorzitter van de Staten Monchin Soliana en vervolgens de reactie daarop van Norwin Willem als lid van de organisatie- werkgroep een vervolg zouden krijgen. Dat is afgelopen woensdag gebeurd, toen Avelino Cecilia te verstaan werd gegeven, dat zijn waarnemerschap als partijvoorzitter geen officieel karakter had. De reorganisatie- commissie wordt opgeheven.**

Daarmee zouden in wezen alle problemen opgelost zijn. Die begonnen namelijk op het moment dat minister van Ontwikkelings- samenwerking Franklin Crestian als vice voorzitter besloot een partijvergadering te beleggen, waarbij het standpunt bepaald zou worden van de Partido Democratico Bonaireano (PDB) over het al of niet medewerking verlenen aan de vorming van een nieuw kabinet. In eerste instantie was de mening dat samenwerking op regeringsniveau met de UPB — die een ideologisch aanvaardbare partij was voor de PNP — slechts mogelijk was wanneer dit ook op eilandsniveau zou gebeuren. Dat was trouwens nimmer de mening van Avelino Cecilia alleen, maar vooral ingegeven door ex- -voorzitter van de PDB, ex- -algemeen adviseur van het BC en ex-minister van Ontwikkelings- samenwerking Jopie Abraham. Deze had al eerder tijdens de problemen in het vorige kabinet Martina IV gesteld, dat de UPB het kabinet mocht komen versterken, maar dat dit wel zijn repercussies moest hebben op eilandsniveau.

**VICE VOORZITTER**

Toen vervolgens bleek, dat vooral van de zijde van de eilandsraadsleden Alipio Goeloe, Jose Winklaar en Marelva Pourier — Ernesto Melaan hield zich afzijdig — de wens bestond weer in de landsregering vertegenwoordigd te zijn en vooral om Crestian als PDB minister te behouden, werd besloten een vergadering bijeen te roepen om de eerder genomen beslissing over samenwerking op eilandsniveau terug te draaien.

Aangezien Avelino Cecilia zonder duidelijke agenda weigerde een vergadering bijeen te roepen, deed vice voorzitter Crestian dat. Tijdens die vergadering — niet in het clubhuis van de PDB, maar in een bruin cafe — werd toen besloten, dat alle eisen die de PDB ooit gesteld had, zouden vervallen terwijl geopteerd werd voor een ministerzetel van Crestian. De verklaring werd ondertekend door de raadsleden, door Statenlid Soliana en merkwaardig genoeg ook door Jopie Abraham, die overigens niet eens op de vergadering was, maar tegenover de Amigoe wel verklaarde, dat hij zich volledig hield aan de beslissing van het bestuur. De enigen die niet tekenden waren dus waarnemend voorzitter Avelino Cecilia en raadslid Ernesto Melaan.

**NIET OFFICIEEL**

In een exclusief gesprek met de Amigoe afgelopen maandag attendeerde statenlid Soliana reeds op het feit, dat Cecilia helemaal niet gerechtigd is om als voorzitter van de PDB op te treden. Hij was slechts benoemd door Jopie Abraham als zijn opvolger, toen Abraham zijn eigen reorganisatie poging zag mislukken en daarbij tevens opstapte als partijvoorzitter. Volgens Monchin Soliana heeft het voorzitterschap van Avelino Cecilia dus geen enkele waarde en is nimmer officieel goedgekeurd door het partijbestuur. (Overigens heeft dat feit al zes maanden geleden plaatsgevonden red.) Woensdagavond werd de mening van Monchin Soliana door het partijbestuur en de raadsleden bekrachtigd en duidelijk werd gesteld dat het aftreden van Jopie Abraham automatisch inhield dat Crestian als vice voorzitter de voorzittershamer van de partij kon hanteren. De beslissingen die genomen zijn ten aanzien van de coalitievorming zijn dus rechtsgeldig en volledig te verdedigen, aldus het partijbstuur.

**HANGIJZER**

Overigens is het duidelijk, dat het waarnemend voorzitterschap van Avelino Cecilia niet het hete hangijzer is in de Partido Democratico Bonaireano (PDB). Dat is veeleer de reorganisatie- poging van Avelino Cecilia en de groepering die hij daarvoor heeft geformeerd. Hoewel op de laatste persconferentie, waar behalve enkele leden van de reorganisatiegroep onder wie Norwin Willem en Rodger Gijsbertha, ook Avelino Cecilia, Jopie Abraham en Monchin Soliana aanwezig waren, werd er nog geen enkele wanklank vernomen over het niet functioneren van de reorganisatie commissie. Even merkwaardig was dat bij alle persconferenties nadat Abraham het partijleiderschap aan de wilgen had gehangen, Avelino Cecilia als waarnemend partijvoorzitter optrad. Het probleem ligt echter toch bij deze ex gedeputeerde en ex waarnemend gezaghebber, aangezien in de partij gelederen met leedwezen wordt geconstateerd, dat Cecilia zich vrijwel geheel zou laten leiden door Norwin Willem.

De reorganisatie werkcommissie is dus opgeheven en de vraag die nu wordt gesteld ligt voor de hand, aldus politieke waarnemers: Is de breuk in de PDB nu een feit. Zal Avelino Cecilia als tweede grote stemmentrekker na Jopie Abraham zijn groepering meekrijgen om een eigen partij op te richten, dan wel aansluiting te zoeken bij de gelijkgestemde, maar politiek volledig mislukte Partido Akshon Nobo (PAN)?

De rol die Jopie Abraham speelt, wordt door diverse politici niet duidelijk geacht. Abraham heeft Cecilia als zijn opvolger benoemd, heeft bovendien aan Cecilia verzocht om in zijn geest de partij te reorganiseren. Het was ook Jopie Abraham die fel gekant was tegen het eventueel opnemen van de UPB in de coalitie als dat niet doorgezet zou worden op eilandsniveau. Nadat echter Avelino Cecilia — naar de Amigoe vernam terecht of ten onrechte — het eerder ingenomen standpunt handhaafde, liet Jopie Abraham de eis, waarvan hij de geestelijke vader was van het ene moment op het andere vallen. Jopie Abraham is momenteel fractie- voorzitter van de PDB in de Staten.





## VBC organiseert lunch-lezing

WILLEMSTAD — De Vereniging Bedrijfsleven Curaçao organiseert vrijdag in het kader van de L.B. Smith Lezingen cyclus haar eerste lunchlezing. Deze vindt plaats om 12.15 uur in het Princess Beach Hotel. De directeur van International Trade Center (ITC), J.W. Sellers zal als gastspreker optreden. Sellers zal een toespraak houden over het onderwerp: "ITC market strategy for the future".

**MOSKOU — Voor het hooggerechtshof in Moskou werd betoogd door Armeniers die een eerlijk proces eisen tegen de verantwoordelijken voor het bloedbad in de Azerbajdzjaanse hoofdstad Soemgait in februari. Daar staan nu 800 mensen terecht ivm deze zaak. Men wil erkenning van het feit dat er sprake is geweest van een progrom. Ook wil men dat de namen van de doden en vermisten worden vrijgegeven.**

*Op 29 mei met start bij stadion*

# Wedloop voor kinderen

**KRALENDIJK — De Comishon Careda Bonaire (Comcabon) zal op 29 mei voor kinderen en volwassenen een wedstrijd hardlopen organiseren.**

De start zal bij het stadion zijn terwijl de finish is gepland bij China Garden. De afstand is vijf kilometer en de start is om acht uur. Na de wedstrijd is er een koffiemorgen die zal moeten zorgen voor de nodige fondsen voor Comcabon. In de week van de grote vakantie wordt namelijk voor de kinderen een sportweek georganiseerd. De koffiemorgen is in het Casa Sindikal en begint om tien uur. Er is volop muziek en zelfs een modeshow. Bovendien is er een tentoonstelling van alle bekers en trofeeën die de Bonaireaanse lopers de laatste vijf jaar met de door Comcabon georganiseerde wedstrijden hebben verdiend.



*Cursussen ook in belang van efficiency bij werk*

# ABVO Bonaire: meer inzet voor vorming van leden

**KRALENDIJK — Zoals de laatste tijd duidelijk is geworden in de pers zal de dienstgroep ABVO Bonaire zich de komende maanden gaan inzetten voor de vorming van de leden. In het kader van de filosofie van de dienstgroep zullen er verschillende cursussen en seminars worden georganiseerd.**

De gedachten van de dienstgroep AVBO komen dus geheel en al overeen met de opmerkingen die de laatste tijd nogal eens van de zijde van de bestuurders worden gehoord over het gebrek aan kader in het overheids- apparaat. Is dat kader eenmaal gevormd, dan zal er beter gefunctioneerd worden in de diverse diensten terwijl de werkzaamheden optimaler uitgevoerd kunnen worden.

Langzaam maar zeker is de dienstgroep Bonaire nu op de goede weg. Met de vorming van de ambtenaren is het echter ongetwijfeld fundamenteel, aldus de werkgroep, dat er van de zijde van overheid voldoende medewerking wordt verleend. De overheid is tenslotte de werkgever van de ambtenaren en gebaat bij een goede vorming van zijn ambtenaren.

**CURSUSSEN**

Tijdens het seminar dat afgelopen week in Hotel Bonaire werd georganiseerd en waaraan alle overheidsbonden van de Antillen en van Aruba hebben deelgenomen, is over het thema van de opleiding en de vorming van de ambtenaren uitgebreid gediscussieerd. De voorzitter van de dienstgroep ABVO Bonaire, Walter Conquet, heeft in het kader van de komende cursussen en seminars contact opgenomen met de leider van de ABVO, de heer Ivo Chance.

Zij hebben uitgebreid gesproken over de mogelijkheden waarbij duidelijk is geworden, dat cursussen ongetwijfeld zullen bijdragen aan de vorming van de ambtenaar, aan de efficientie in zijn werk terwijl het bovendien een bijdrage levert om de ambtenaar en de leden van de ABVO wat meer onafhankelijk te maken. ABVO Bonaire, aldus de dienstgroep hoopt dat het BC in overweging wil nemen, dat de cursus zal bijdragen tot efficienter werkzaamheden in het overheids- apparaat en derhalve wanneer de noodzaak zich voldoet, vrije dagen te verlenen zodat de mensen kunnen deelnemen aan de cursussen die de ABVO Bonaire van plan is te organiseren.

**MEXICOSTAD — De Mexicaanse zangeres Lucia Mendez heeft onthuld dat zij in november een baby verwacht.**

Zij is echter vast van plan de komende maanden haar artistieke verplichtingen na te komen. "Alles is in mij veranderd, het is wonderbaarlijk", zei Lucia Mendez tijdens een tv- programma. Volgens haar staat het komende moederschap haar niet in de weg om de bestaande verplichtingen ten uitvoer te brengen. Zo moet zij optreden voor de verfilming van de telenovela met de titel El extrano retorno de Diana Salazar. De vader van de te verwachten baby is Pedro Torres, een tv- producent. Lucia Mendez heeft onlangs in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid meegewerkt aan een video waarin wordt aangespoord zich te beschermen tegen de gevreesde immuunziekte AIDS door het gebruik van voorbehoed- middelen.

## Cola Debrot Prijs 1988

WILLEMSTAD — Op aanraden van de Culturele Raad Curaçao heeft de overheid tijdens haar wekelijkse bijeenkomst besloten de "Cola Debrot Prijs 1988" toe te kennen aan twee personen, die zich op het terrein van respectievelijk folklore en dans onderscheiden hebben. Dit zijn Carmita Henriques- Hernandes en Lucia Schnog-de la Fuente.

De jury heeft besloten om de prijs dit jaar aan hen beiden te geven. Beiden hebben zich, ieder op hun eigen terrein, zodanig onderscheiden, dat zij volgens de jury voor de prijs in aanmerking komen. Binnenkort zal bekend gemaakt worden, wanneer de prijsuitreiking zal plaatsvinden.

*****

BELGRADO — De buitenlandse pers is niet welkom op de conferentie van de Communistische partij van Joegoslavie van eind mei. Alleen de fotopers mag in het conferentie- gebouw komen.

*****

## Milieuproject van Stinapa begonnen

WILLEMSTAD — Het Stinapa Milieuproject voor alle schoolverlaters van het basis- en speciaal onderwijs is onlangs van start gegaan met een voorbereidende workshop voor de leerkrachten van de eindgroepen van deze scholen.

Leerkrachten hebben, na enkele inleidende lezingen, kennis gemaakt met een aantal excursie- mogelijkheden, audio visueel materiaal en een door Stinapa en de Milieudienst samengesteld informatiepakket. De excursies en het informatie- materiaal vormden de basis voor een verdere uitwerking door de leerkrachten waarbij een aantal werkvormen gebruikt werden die hun achtergrond vinden in de creatieve pedagogiek. Sedukal zorgde voor de didactische vormgeving en begeleiding.

Uit de zeer gevarieerde verwerkingen en eindresultaten, het enthousiasme waarmee door de participanten gereageerd werd op zowel de inhoudelijke als de didactische kant van de workshop en de uitslag van de afsluitende enquete mag verwacht worden dat in de komende weken de scholen zullen bruisen van activiteiten rond het thema "milieu".

Voor de leerlingen staan naast video films die betrekking hebben op milieuvervuiling, door Stinapa en Milieudienst uitgezette excursies op het programma.

De workshop werd mede mogelijk gemaakt door aanzienlijke financiele bijdragen van Maduro & Curiel's Bank en van de Kiwanis Club Curaçao.